VIENYBĖ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

Amerikos lietuvių šūkis: mes kariaujame dėl tikros taikos, kurioje kiekvienai tautai, o tarp jų ir Lietuvai, būtų vietos laisvai ir nepriklausomai gyventi.

LIX METAI 4 N | PENKTADIENIS 1945 M. SAUSIO (JANUARY) 26 D. | KAINA 5 CENTAI

NEW YORK PUBLIC LIBRARY JAN 29 1945 ASTOR LENOX AND TILDEN FOUNDATION

New York Public Library 470 Fifth Ave.

DABAR

Rytų frontas
Apie Staliną
Tikra mįslė
Kas bus ryt

JUOZAS TYSLIAVA

Rytų frontas — viso pasaulio dėmesio centras.

Žvilkterėkime į Europos žemėlapį. Nuo Stalingrado iki Berlyno — 1,400 mylių kelio. Ir, štai, raudonoji armija jau yra atžygiavusi 1,275 mylias to kelio.

Dar liko 125 mylios...

Ar nuostabu, kad rytų fronto įvykiai šiandien nustelbė visus kitus įvykius pasaulyje?

Ne, nuostabu.

Net apie būsimąją "trijų didžiulių" konferenciją šiandien mažai kas šneka.

* * *

Kalbant apie konferenciją...

Akivaizdoje to, kas dabar vyksta rytų fronte, galime būti tikri, kad būsimoje "trijų didžiulių" konferencijoje, bus stipresnis **pypkės**, negu cigaro ir cigareto tabako "kvapas".

Tuo tarpu, kai Rooseveltas su Churchillu kalba apie "besąlyginį pasidavimą", tai Stalinas jau turi paruošęs valdžią Vokietijai.

Churchillas su Rooseveltu kalba, o Stalinas daro.

* * *

Kaip Stalinas davė valdžią Lenkijai, taip jis duos ją Vokietijai.

Neveltui Atstovų Rūmų narys Raymond S. Springer andai išsireiškė:

"Stalinas gudresnis, negu Rooseveltas. Šis purvinas, senas rytietis, kuris miega su apatiniais marškiniais, nepaisydamas, ar kas nors apie tai žino, kaip kažinkas jį yra apibudinęs, numovė karališko sporto kelnes mūsų Groton-Harvard džentelmenui".

Yes, sir. He's the smartest player of them all.

Nors tai, anot Waldrop, nė kiek nesumažina širdies skausmo motinai, gavusiai Karo Departamento telegramą...

* * *

Jau laikas įsidėti į galvas vieną dalyką.

Nuo pat 1941 metų vasaros, kai tik mes, anglai ir rusai, bendromis jėgomis, pradėjome kočėti priešą, Anglijoje ir Amerikoje, be paliovos, kartojama:

— Jeigu Amerika, Anglija ir Rusija nesusitars dėl pokarinės santvarkos, tai būsimoji taika neilgai tvers.

Jeigu tokio susitarimo būtų pasiekta, tai šiandien apie tai nereikėtų nei kalbėti, nei rašyti.

* * *

Yra klasiška, visiems gerai žinoma, sakmė apie lydeką, gulbę ir vėžį.

Pakinkyk šiuos tris "sutvėrimus". Ar jie trauks? Velnio akį. Lydeka žemyn, gulbė aukštyn, o vėžys atbulas.

Panašiai yra su mūsų "trijų didžiulių" politika.

Kiek tai liečia karo reikalą, dar pusė bėdos. Bet vos tik iškyla taikos klausimas, tai jis, lyg ta mįslė —

Surazgytas, sumazgytas — eina keliu baubdamas...

* * *

Štai, New York Times korespondentas rašo, kaip rusai elgiasi su amerikiečių ir anglų karo misijomis Bulgarijoje.

Britai ir amerikiečiai negali nė pasijudinti Sofijoje. Rusai jiems paskyrė tam tikras ribas, kuriose jie gali vaikščioti. Bet jeigu britų, ar amerikiečių misijų nariams reikia tas ribas peržengti, tai paskui juos seka rusų enkavedistai.

Jeigu Amerikos spaudos atstovai nori patekti į Bulgariją, jis turi gauti Maskvos leidimą.

Taip yra dabar. O kas bus po karo?

"Čert svojo, pop svojo," anot tų pačių rusų pasakos.

NACIAI NEGALI SULAIKYTI RUSŲ

Penkios armijos, pakeliui į Berlyną, šluoja Lenkijos koridorių, Rytų Prūsus

Pereita ir ši savaitė — nelaiminga naciams, kovojantiems rytų fronte. Penkios rusų armijos, nuo Karpatų kalnų iki Nemuno, pradėjo žygį, kurio vokiečiai dar ir šiandien nepajėgia sulaikyti. Kritus didiesiems Lenkijos miestams, Varšuvai, Čenstakavui ir Lodziui, rytų frontas, anot pačių nacių komentatorių, nelyginant ugnies okeanas, be paliovos, nesulaikomas, rieda į vakarus. Rusų kariuomenė užėmė Tilžę, Gumbinę, Įsrutę ir kitus strateginius Rytų Prūsų punktus, ginančius Karaliaučių.

Tuo tarpu, kai viena vokiečių armija veržiasi linkui Karaliaučiaus ir, vėliausiomis žiniomis, jau yra pasiekusi jo priemiesčius, tai kita, taip pat nesulaikomai, traukia Dancigo linkui, tuo būdu atkirsdama apie 200,000 nacių kariuomenės Rytprūsiuose.

Trečiajai ir antrajai rusų armijai žnybant Rytų Prūsus, kitos dvi armijos dviems gigantiškais sparnais jau yra pasiekusios Poznanių ir Silezijos sostinę Breslau. Užėmusi buvusio Lenkijos koridoriaus miestą Bygdoszcz ir pasiekusi Poznanių, pirmoji Baltgudijos armija atsidūrė tik 125 mylias nuo Berlyno. Tuo pačiu kartu pirmoji Ukrainos armija, žygiuodama kairiuoju sparnu, jau peržengė Oderio upę, paskutinę užtvarą pakeliui į turtingą Vokietijos pramonės sritį Silezją.

Kaip šios penkios rusų armijos smarkiai žygiuoja Berlyno link, liudija tokis faktas: šio mėnesio 15 dieną rusai dar buvo 332 mylias nuo Berlyno. Šiandien, sausio 25 d., rusai yra mažiau, negu 125 mylias nuo Vokietijos sostinės. Kai kurios rusų armijo, ypač maršalo Žukov vadovaujama centralinė armija, yra nužygiavusios po 25 mylias į dieną.

Ar vokiečiai sugebės sulaikyti šitą gigantišką rusų armijų žygiavimą į vakarus, netrukus teks patirti. Bet kad tuo tarpu nacių jėgos rytų fronte yra demoralizuotos ir, gaudamos nuolatinius smūgius, nespėja niekur atispirti, tai liudija visi pranešimai ir, pagaliau, pačių vokiečių prisipažinimas. Vėliausiomis, kol kas dar nepatikrintomis, žiniomis, kovos jau einančios Karaliaučiaus gatvėse, o antroji Baltgudijos armija, jau pasiekusi Elbingo apylinkes, iš kurių į Dancigą — tik poros valandų žygiavimas.

Yra žinių, kad vokiečiai skubiai traukia jėgas iš vakarų fronto, kur sąjungininkų armijos taip pat nesnaudžia. Turint galvoje faktą, su kokiu greitumu rusai žygiuoja į priekį, galima laukti visko. Kai kurių karo strategų manymu, rusai gali pasiekti Berlyną pirma, negu sąjungininkai vakaruose peržengs Reiną. Tuo tarpu vokiečiai skubiai tvirtina Berlyno apylinkes ir, be to, jau krausto valdžios įstaigas ir net gyventojus, ypač moteris ir vaikus.

Vėliausiomis Maskvos žiniomis, mechanizuoti rusų daliniai atakuoja Breslau, tuo tarpu, kai kita rusų armija jau pasiekusi Baltijos jūrą šiaurėje nuo Elbingo.

Žuvo Umanskis

Sovietų Sąjungos pasiuntinys Meksikoje Umanskis ir jo žmona žuvo lėktuvo katastrofoje. Pasiuntinys su žmona ir kitais dviem tarnautojais turėjo skristi į Costa Rica, bet jų kariškas lėktuvas, pasikėlęs virš Meksikos sostinės aerodromo, sprogo ir nukrito liepsnose. Be Umanskių, žuvo dar 7 kiti keleiviai. Umanskis yra buvęs SSSR ambasadorium Washingtone.

Pasikėsinimas prieš Himlerį

Maskvos radijas praneša, kad neseniai Rytų Prūsuose įvykęs pasikėsinimas prieš Himlerio gyvybę, bet Gestapo viršininkas nepaliestas. Ryčy su šiuo įvykiu, suimta daug asmenų. Be to, sustiprinta asmeninė Himlerio sargyba.

1,200,000 protinių ligonių arba 4-F

Pulk. S. I. Kopetzky, New Yorko Selective Service medikalinio skyriaus pareigūnas, pareiškė, kad šiuo metu Amerikoje yra 1,200,000 protinėmis ligomis sergančių vyrų, kurie dėl to nepriimti į karo tarnybą ir klasifikuoti, kaip 4-F. Anot pulk. Kopetzky, ši proto sveikatos problema šian dien esanti viena iš opiausių Amerikoje.

Vėją sėja... audrą piauja

Berlyno radijo komentatorius Hans von Berk šiomis dienomis pareiškė:

"Niekas negali apsakyti mūsų kentėjimų, mūsų nelaimių, mūsų vargo. Savo šalyje mes matome tai, ką dar visai neseniai matėme priešo krašte. Dabar mes esame liudininkais Berlyne to vaizdo, kuris mums primena matytus vaizdus Biuselyje ir Paryžiuje".

Budepeste, Vengrijos sostinėje, vis dar eina žiaurūs mūšiai tarp apsuptų nacių ir rusų.

Sovietų Sąjungos ambasadorius Londone Gusev iššauktas į Maskvą.

Kare su vokiečiais dabar kovoja 14 rumunų divizijų.

Juodu pasikeitė "asilo ženklais"

Šiomis dienomis vakarų fronte buvo toks nuotykis. Amerikos kareivis, eidamas žvalgybos pareigas, žiūrėjo per žiūroną į vokiečių pozicijas. Tuo pačiu metu vokietis, apie 800 jardų atstume, taip pat žiūrėjo per žiūroną į amerikiečių pusę. Tai pastebėjęs, amerikietis nuleido žiūroną įkišo savo nykščius į ausis ir keletą kartų mostelėjo pirštais. Tada nacis taip pat nuleido žiūroną, įkišo nykščius į ausis ir tą patį padarė. Taip pasisveikino du priešai, vienas kitam parodydami "asilo ausis".

Nuskendo laivas ir 765 amerikiečiai

Karo sekretorius Stimson oficialiai praneša, kad neseniai Europos vandenyse nuskandintas transportinis Amerikos karo laivas, kuriame buvo 2,200 kareivių. 248 kareiviai žuvo sprogimo metu, 517 dingę be žinois, o 1,400 išgelbėti. Jokių nelaimės smulkmenų nepranešama. Tai pirmas tos rūšies atsitikimas Europos vandenyse, kur tiek daug Amerikos kareivių žuvo.

Wallace žada 60 milijonų "džiabų"

Kalbėdamas Senato komisijoje, kuri svarsto prekybos sekretorius Henry A. Wallace pareiškė, kad pirmoje eilėje jis rūpinsis smulkiųjų verslininkų ir pramoninkų reikalais. "Aš esu už laisvą Ameriką," pareiškė Wallace, nes tik laisvoje Amerikoje yra įmanomas klestėjimas". Wallace, be to, pareiškė, kad jo didžiausias rūpestis būsiąs suteikti 60 milijonų piliečių darbą po šio karo.

Jankiai atakuoja nacius vakaruose

Iš Londono pranešama, kad Ardennes bare, Belgijoje, amerikiečiai pradėjo smarkiai atakuoti nacių pozicijas. Taip pat pranešama, kad amerikiečiai sulaikė vokiečių puolimą Strasburgo srityje.

Riaušės Pragoje

Iš Maskvos pranešama, kad šiomis dienomis Pragoje, Čekoslovakijos sostinėje, prasidėjusios didelės riaušės. Gatvėse eina kovos tarp Gestapo agentų ir gyventojų. Gyventojai bando trukdyti vokiečiams išvežti valstybės turtą.

Kiek britams kaštuoja karas

Iš Londono oficialiai pranešama, kad Didžioji Britanija karo reikalams kasdien išleidžianti po 57 milijonus dolerių. Tokiu būdu britams karas į metus kaštuoja 21 bilijoną dolerių.

Iš Londono pranešama, kad raudonoji armija esanti aplenkusi Poznanių ir pasiekusi Brandenburgo provinciją, kurioje yra pati Vokietijos sostinė Berlynas. Nuo šios vietos iki Berlyno tik 91 mylia kelio.

Stalinas jau turi valdžią Vokietijai

Iš Ankaros pranešama, kad 50 vokiečių generolų, dabar esančių rusų nelaisvėje, priešakyje su maršalu von Paulus, esą pasiruošę sudaryti "laikiną karinę Vokietijos valdžią," kai tik rusai užims Karaliaučių. Pirmutinis šios vokiečių valdžios uždavinys būsiąs paliaubas su sąjungininkais ir bendradarbiavimas su rusais rusais kovoje prieš fašistus. Yra žinoma, kad maršalas von Paulus, kurį rusai paėmė į nelaisvę Stalingrade, nekenčia Hitlerio ir jo režimo.

Rusai, Eidkūnai ir... "Muitinė"

Rusams užėmus Eidkūnus, Širvintą ir kitus Lietuvos pasienyje esančius vokiečių miestus, spaudoje pasirodė fotografijos nuotraukos, kurių vienoje matomas lietuviškas užrašas "Muitinė". Nežiūrint to, kad naciai buvo okupavę Lietuvą, bet ties Eitkūnais, abiejose sienos pusėse, kaip ir prieš karą, buvo muitinės — viena vokikiška, kita lietuviška.

Londoniškės lenkų valdžios valdžios atstovą Meksikoje Wladyslaw Neuman, atvykusį į New Yorką, ištiko širdies priepuolis.

Leitenantas

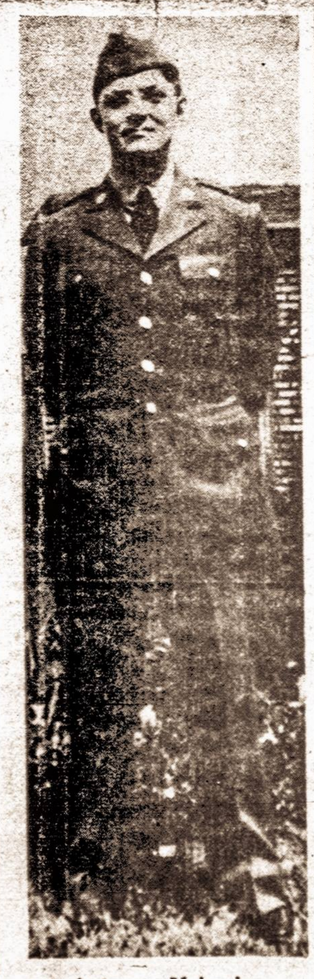

Antanas Vaivada

Jonas ir Stefanija Vaivavadai, 4774 Richmond Street, Philadelphijoje, gavo telegramą, kurioje pranešama, kad jų sūnui Antanui Vaivadai, kuris šiuo metu yra kur nors Prancūzijoje, yra suteiktas leitenanto laipsnis. Iki šiol Antanas Vaivada buvo vyr. seržantas ir neseniai jį gen. Patton, už ypatingą pasižymėjimą tarnybos pareigose, apdovanojo "Legion of Merit". Prieš išeidamas į kariuomenę, Antanas Vaivada dirbo Chicagos Naujienose, kur jo žmona Milda ir dabar tarnauja. Leit. A. Vaivada yra V. Tysliavienės brolis.

SEPTYNIOS DIENOS PASAULYJE

— Gen. Lear paskirtas gen. Eisenhowerio padėjėju vakarų fronte, Europoje.

— Vokiečiai sušaudė 18 anglų ir amerikiečių, kaltinamų špijonaže, Slovakijoje.

— Rusų užimti aliejaus šaltiniai Lenkijoje rasti nesugadinti.

— Churchillas pareiškė, kak jeigu naciai pradėtų vartoti dujas, tai sąjungininkai tam yra pasiruošę.

— Britai išlaipino naujus kariuomenės dalinius Burmoje, į pietus nuo Akyab.

— Britų karo misija Maskvoje prašė rusus kreipti dėmesio į anglų ir amerikiečių belaisvius, esančius Silezijoj.

— Benito Mussolini sūnus Vittorio, pasivadinęs Pietro Lombardone, gyvena Milane.

— Iš Londono pranešama, kad į Ispaniją atvykęs Franz von Papen su vokiečių taikos pasiūlymais sąjungininkams.

— Vienos uždarytos krautuvės lange, Philadelphijoje iškabintas toks parašas: "nėra vištų, nėra sviesto, nėra kantrybės, nėra namie."

— Jugoslavijos karalius Petras pašalino savo ministrą pirmininką Subasič, kaipo maršalo Tito šalininką.

— Iki šiol buvę Amerikos belaisviai Filipinuose išgabenti į Japoniją.

— Amerikos laivyno jėgos, kaip patys japonai prisipažįsta, tris dienas atakavę Formozos salą.

— Eleonora Rooeveltienė, sakoma, rengiasi važiuoti į Paryžių.

— Dviejų savaičių laikotarpyje Amerikos kariuomenė ir laivynas gavo 8,236 slaugių, kaip savanorių.

— Atsitraukdami iš Tannenbergo, Ryų Prūsuose, naciai išsprogdino Hindenburgo mauzoliejų.

— Iš Švedijos pranešama, kad Austrijoje prasidėjusios demonstracijos prieš nacius.

— Busimoje Roosevelto, Churchillo, Stalino konferencijoje, pirmiausia, būsią svarstoma Vokietijos likimas.

— Į Maskvą atvyko Osubka-Morawki ir kiti du Liublino valdžios nariai.

— Vokietijos karo vadų pasitarime dalyvavo ir maršalas von Rundstedt.

— Bėgdami iš Silezijos, vokiečiai degina miestus, kaimus ir net nuodija šulinius.

— Lyone teisiamas prancūzų rašytojas Charles Maurras pareiškė, kad jam buvę "malonu" talkininkauti naciams.

— Amerikiečiams žygiuojant pirmyn, Luzono saloje pradėjo smarkiau veikti partizanai, kuriems vadovauja 18 metų moteris.

— Fašistų laikais pastatytas pelkėse, Italijoje, miestas Littoria pakeistas Latinia vardu.

— Albanijos valdžia kreipėsi į UNNRA, prašydama pagalbos krašto atstatyme ir gyventojų šelpime.

— Iš Maskvos pranešama, kad Krokuvos miestas beveik nenukentėjęs.

— Stockholmo žiniomis, Aalando salyno gyventojai, daugumoje švedai, norėtų skirtis nuo Suomijos.

— Guatemalos valdžia nutraukė diplomatinius santykius su Ispanija.

— Varnoje, Bulgarijoje, pradėta nagrinėti 172 "fašistinių teroristų" byla.

Perkins lieka savo pareigose

Darbo sekretorė Miss Perkins buvo rezignavusi, bet prezidentui Rooseveltui nepriėmus jos rezignacijos, ji pasiliko savo pareigose. Taip pat nepriimta vidaus reikalų sekretoriaus Ickis rezignacija. Kaip Miss Perkins, taip ir Ickis, šiose pareigose yra nuo pat pirmojo Roosevelto tarnybos termino.

Galicijos unijotų kunigai, sovietų valdžios patvarkymu, atleisti nuo karinės tarnybos.

Draudžiama lenktynių arklių ir šunų transportacija

Apsigynimo Transportacijos Įstaigos pranešimu, uždrausta transportacija lenktyninių šunų ir arklių. Lenktyniniai arkliai bei šunes negali būti pervežiojami nei traukiniu, nei m o t o r i n i u sunkvežimiu ar privačiu motoriniu vežimu be valdžios leidimo. Šis įstatymas taikomas visoms kelionėms: vienoje valstybėje, tarp kelių valstybių (JAV) ir užsienyje.

MIRĖ JONAS J. NIENIUS

Prieš pat mirtį, tą pačią dieną, velionis dar parašė Vienybės redaktoriui laišką

Iš Sweet Valley, Pa pranešama, kad ten sausio 15 d., savo ūkyje, mirė senas Vienybės bendradarbis ir veikėjas Jonas J. Nienius.

Vėliausiu laiku velionis skundėsi pablogėjusia sveikata, o, be to, jis, savo laiku, dirbdamas anglių kasyklose, gavo vadinamą "angilų dusulį," kuris jį kankino visą gyvenimą.

Būdinga, kad prieš pat mirtį, sausio 15 d., velionis dar parašė Vienybės redaktoriui laišką, su kuriuo kartu atsiuntė savo prenumeratą ir pora korespondencijų. Šis paskutinis Jono J. Nieniaus laiškas taip skamba.

"Siunčiu prenumeratos tris dolerius už 1945 metus. Žinau, kad pinigai valdo pasaulį.

Siunčiu apie kasyklas straipsnį. Regis, prižadėjau Jums Philadelphijoj pereitą vasarą. Nuo Kalėdų iki šiol nieko neveikiau, sirguliuoju vis.

Žinia apie sūnaus sužeidimą visai prislėgė veikimą.

Su aukšta pagarba,
Jonas J. Nienius."

Velionis paliko žmoną, keturias dukteris ir du sūnus, iš kurių vienas armijoje. Apie jo sužeidimą Europoje velioniui buvo pranešta prieš mirtį.

Plačiau apie velionį — kitame numeryje.

Velionio šeimai reiškiame gilios užuojautos.

DETROITO LIETUVIŲ DIENOS

MARIJA SIMS

LVS SUSIRINKIMAS

LVS 6 skyr. susirinkimas įvyks sausio 28 d., 2 val. popiet, šv. Antano parap. mokykloj. Kaip jau žinote, LVS skyr. susirinkimai bus laikomi kiekvieno mėnesio ketvirtą sekmadienį toj vietoj.

Šis susirinkimas bus svarbus, nes rinksime naują valdybą, taipgi bus apkalbėta ir gal atstovai išrinkti į lietuvių suvažiavimą, kuris įvyks kovo 23 ir 24 d., Washingtone. Būtų gerai, kad į šį susirinkimą atvyktų, visi skyriaus nariai.

BINGO VAKARĖLIS

Dar kartą noriu priminti, kad sausio 28 d., 5 val. popiet šv. Antano par. mokykloj įvyks "bingo" vakarėlis, kurio pelnas skiriamas paralyžiaus ligos gydymui. Mes, kaipo geri Amerikos piliečiai, norime prie tokių labdaringų darbų prisidėti. Tad kviečiame visus į "bingo" vakarą. Kas nori paaukoti, įteikite savo aukas rengimo komisijai: E. Paurazienei, St. Douvan ir B. Keblaitienei.

BUVO CHICAGOJE

BALF 76 skyriaus drabužių rinkimo komiteto pirm. Melvina Smailienė buvo nuvykusi Chicagon, savo senos draugės Katarinos Jaškūnienės, laidotuvėse.

PATAISA

Užpereitame Vienybės numeryje, mano aprašyme apie drabužių siuntimą, buvo pažymėta, kad siuntimas kaštavęs $5.93, turėjo būti $85.93.

GROŽIO SALONE

Viename grožio salone, susėdusios, kelios panelės kalbasi, kas bus daryta: vyrai kare žūsta, kiti grįš invalidais, nebus progų ištekėti. Viena jų ramiai dėstė: "Nebus vyrų, netekėsim. Galima ir be vyrų gyventi. Aš turiu gerą darbą, uždirbu, kaip vyras, man nėra strioko". Bet kita jų gana susijaudinusi pareiškė: "Aš turiu būtinai apsivesti! Nuo pat mažens svajoju apie savo kūdikius. Jei neapsivesiu turėsiu kūdikį, su kitos..."

SERGA

Sunkiai susirgo A. Raudonojo Kryžiaus lietuvių veneto vicepirm. Julija Juodvalkienė. Ligonė nugabenta į Grace ligoninę.

Linkime greitai pasveikti.

HARTFORDO LIETUVIŲ ŽINIOS

Vieši Kapit. Tadas J. Spelius

Hartfordo lietuviai kariai, kapit. Tadas J. Spelius, po 3 metų karinės tarnybos, sugrįžo pas namiškius paviešėti ir pasilsėti. Šis mūsų jaunas karys lakūnas baigė aviacijos mokslą Calif. ir Floridos Aviacijos mokyklose, 1943 m. pradžioje išvyko į karo frontą — Angliją, kur jis pasižymėjo kautynėse su vokiečiais. Staiga už jo gabumus, drąsą ir didžius pasižymėjimus tapo pakeltas į kapitono laipsnį. Dabar viešėdamas pas namiškius dalinasi su jais ir su su savo draugais savo patyrimais ir įspūdžiais.

Kapit. Tado J. Speliaus krūtinę puošia Amerikos dekoracijos — medaliai už jo atsižymėjimus kautynėse su vokiečiais. Greta jo kitų dekoracijų, jis turi 7 Oak Leaf Clusters, tai retenybė tarp karių, turinčių tiek garbės dekoracijų.

Kapit. Tadas J. Spelius LAP Klubo narys, jis apsilankė klube, lydimas klubo juriskonsuto, p. Cornelius Moylan, State Labor Commissioner. Klubiečiai sutiko jį šauniai su atsistojimu ir gausiais aplodismentais. Klubo pirm. p. J. Pilkauskas sveikino kapitoną Tadą, pasakydamas gražią kalbą ir perstatydamas jį tarti keletą žodžių klubiečiams iš savo patyrimų ir įspūdžių karo fronte, kovose su neprieteliais oro erdvėse.

Kapit. Spelius pasakė gražią kalbą, labai įdomius savo patyrimus kautynėse. Jis yra atlikęs 53 ekspedicijas naktinių misijų naikinimui vokiečių orinių jėgų, ypač naikinimui garsiųjų robot-buzz bombų, kurios griovė ir terorizavo Angiją. Šios elektro-magnetiškos bombos skrenda automatišku būdu be pilotų, jos griovė anglų miestus, vienas tų robotų sugriaudavo visą bloką namų, užmušdavo ir sužeisdavo šimtus žmonių. Jie skrenda oru, vairuojami elektro-magnetiškomis jėgomis iš Vokietijos fronto.

Šis mūsų jaunas didvyris lakūnas "Black Widow" aeroplano P-61 kovotojo, kaip teko patirti, vieną kartą su savo kolegoms skrajodamas naktinės sargybinės misijos atlikimo pareigose, ieškodamas vokiečių lakūnų bei skrendamų robotų, staiga pamatė pro debesius išskridusį iš miško išlėkusį į aikštę, destrukciją ir mirties dekretą nešantį vokišką robotą. Kap. Spelius pasileido linkui roboto, norėdamas jį susprogdinti prisiartinau prie roboto labai arti ir įsakiau kolegoms šauti! Sutratėjo mūsų kulkosvaidžiai, sprogo robotas! Bet nebuvo galima mums pasišalinti nuo jo eksplozijos, nes labai arti buvome, tatai paleidau savo P-61 tiesiai per roboto sprogimą, nes kitos išeities nebuvo. Pasekmė to mūsų kautynių žygio buvo tokia: staiga tapom pritrenkti, negalėjom kalbėti ir girdėti, mūsų ausys užsidarė, burnoje balsas žuvo, bet mes išlikom nesužaloti, atsipeikėjom ir laimingai sugrįžom.

Kapit. Tadas J. Spelius pasakojo, kad labai daug kautynių turėjo su vokiečių lakūnais, bet visuomet jis oponentus nugalėjo. Už jo narsumą, drąsumą, gabumus kovose jis gavo pagerbimus — daug dekoracijų ir, pagaliau, priskirtas prie naktinių eskadrilių kautynėms su vokiečių robotais.

Kapit. Tadas J. Spelius pasakė įspūdingą kalbą klubo narių susirinkime, pabrėžė savo kalboj, kad amerikiečių kova naminiam fronte, karo gamyboj, labai svarbi.

Vieši karys Al. Leonaitis

Radijo technikas jūrininkas Alebertas Leonaitis, mūsų veikėjo Juozo Leonaičio sūnus sugrįžo po trijų metų laiko pas, tėvelius paviešėti ir pasidalinti su jais ir draugais savo įspūdžiais iš 7 pasaulio jūrų kautynių.

Šis jaunuolis, apie 22 m. amžiaus, dalyvavo laivynų kovose Atlante ir Pacifike. Jis dalyvavo kovose prie išlaipinimo Amerikos kariuomenės Afrikoj ir Italijoj. Vėliau lydėjo prekybos laivyną į Angliją ir Rusijos uostą Murmanską, kovėsi su vokiečių orinėmis jėgomis, užpuolusiomis Amerikos konvojus.

Sveikatos ieškodamas, susirgo

Klubietis Juozas Rudžinskas išvyko į Floridą su tikslu savo sveikatai pataisyti, bet pastaromis dienomis gauta žinia, kad jis labai sunkiai serga, atsidūręs ligoninėj. Jo žmona skubiai išvyko pas sergantį savo vyrą į Floridą.

Iš gautos Rudžinskienės telegramos patyrėme, kad jos vyro sveikata laipsniškai gerėja, yra vilties, kad neužilgo p. Rudžinskas pasveiks.

I. Vienybės koncertą

Pastaromis dienomis teko patirti, kad iš Conn. valstybės bus nemaža delegacija vykstančių į Vienybės koncertą, vasario 4 d. Daug iš New Britaino, Waterburio ir Hartfordo lietuvių žada važiuoti. Ansonijos, New Haveno ir Bridgeporto meno mėgėjų bus dar daugiau.

VMK.

WATERBURIO LIETUVIŲ ŽINIOS

Pasėkmingas bankietas.

Sausio 20 d. įvyko Lietuvių Neprigulmingo Politikos Klubo metinis bankietas. Dalyvavo apie 350 žmonių. Kalbėjo: kun. Joseph J. Valantiejus, aldermonas Edward Lasky, atstovavo merą John S. Monagan, Deputy Supt. Police Frederick S. Hickey, Chief Inspector Joseph R. Bendler, Police Comsr. Wendell Cross, Deputy Sheriff Albert Francis, Alderman William Kolback, Comsr. John W. Bendler, Assesor John Jenušaitis, Aleksandras Aleksis, Albert Marcelynas, dr. M. J. Colney, Peter Krugelis, Charles Lasky, Joseph Chernauskas, Aleks. Vasiliauskas, O. Čepinskienė, Ansonia, Thomas Matas, Klubo pirmininkas, buvo vakaro vedėjas. Bankieto rengėjų komisija: Joseph Bernota, dr. M. J. Colney, Anthony Shambaris, Thomas Matas, Edward Yenavich.

Paleido iš kariuomenės

John W. Stokes, vietinis populiarus laid. dir., paleistas iš kariuomenės. Stokes įstojo į kariuomenę 1942 m., kurį laiką buvo West Point Military Academy. Dabar p. Stokes vėl praktikuoja savo biznį.

Vincent A. Klimas baigė technikos mokyklą ir gavo Petty Officer titulą. Klimas buvo parvykęs namo atostogų, aplankyti savo žmoną, dukterį, tėvus ir kitus gimines bei draugus. Jis turės grįžti į San Francisco, kur jį paskirs tolimesnei tarnybai.

Sgt. Zailskas namie

Sgt. Ewdard Zailskas, gavęs 21 dieną atostogų, parvažiavo aplankyti savo tėvus, brolius ir kitus gimines bei draugus. Sgt. Zailskas jau virš 3 metai tarnyboj, jis yra "Turret gun instruktorius."

Tai bent laiškas

Cpl. Algert J. Kišonis savo merginai p-lei Edith Slager parašė iš Olandijos 23 pėdų ilgio ir 18 colių pločio laišką. Jis rašo, kad tam laiškui parašyti reikėję trijų dienų laisvo laiko. Cpl. Kišonis, savo laiške, papasakojo daug gražių įspūdžių apie Olandijos gyvenimą, jų nuoširdumą ir t.t. Tikima, kad Cpl. Kišonio laiškas yra vienas iš ilgiausių ir plačiausių, atsiųstų iš Europos, nes turi apie 15,490 žodžių.

Broliai susitiko Pacifike

Arthur E. Adomaitis įstojo į laivyno tarnybą 1939 metais. Jo brolis Edward Adomaitis, įstojo į tą pačią tarnybą 1942 metais. Ir, štai, netikėtai, susitiko Pacifiko salose. Juodu nebuvo matęsi penkis metus. "Gosh we were so happy that neither one of us could eat chow after that," vienas jų išsireiškė.

Dr. M. J. Colney

1944 metų lygiu

Karo Gamybos Vadyba, imdamosi tolimesnių žygių sustabdyti gamybos civilių reikalams kliudymą karo pastangoms, pareiškė, kad civilinė gamyba bus apribota 1944 metų paskutiniojo ketvirčio lygiu.

CHICAGOS DAININININKIŲ KONCERTAS BALTIMORĖJE

DAININININKIŲ KONCER

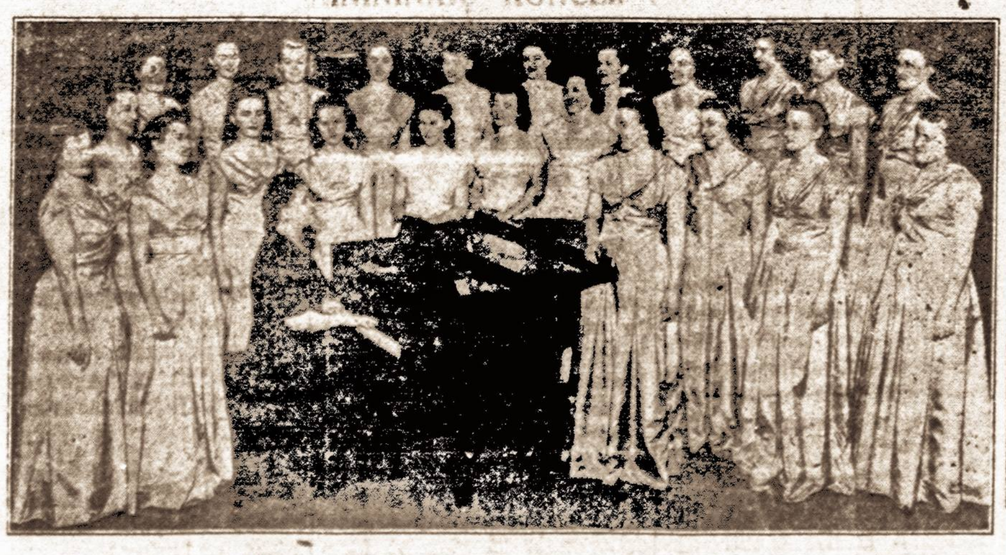

BALTIMORE, MD. — Pakeliui į Vienybės koncertą, Alice Stephens Steponavičienės vadovaujama 33 dainininkių ensamblis sustos Baltimorėje, kur vietos Dainos draugija joms taip pat rengia koncertą. Baltimorėje dainininkės dainuos vasario 3 d., šeštadienį, 7:30 v. v., Lietuvių salėje, 851 Hollins St. Chicagiečių dainininkių ensambliui akompanuos žinomas muzikas Jonas Byanskas. Įžanga, su taksais, 75 c.

BALF skyriaus susirinkimas

NEW BRITAIN, CONN.

BALF skyriaus susirinkimas

Sausio 28 d., 2:30 val. p. p. Lietuvių Svetainėje įvyks didelis visuotinas vietinių ir apylinkės lietuvių susirinkimas. Rengia BALF 29 skyrius.

Šio susirinkimo tikslas, kad visi New Britaino ir apylinkės lietuviai susipažintų su Bendru Amerikos Lietuvių Fondu, nes daug lietuvių yra nukentėję nuo karo ir yra ištremti visose pasaulio dalyse.

Amerikos valdžia yra paskyrus $135,000 lietuvių šelpimui, bet mes turime organizuotis į šalpos komitetus ir šį darbą sėkmingai tęsti — rinkti drabužius ir gauti narių.

Apie šią bendrą veiklą pasikalbėsime sausio 28 d. susirinkime.

Taigi, kam rūpi Lietuvos žmonių likimas ir kurie atjaučiate jų vargus, prašome dalyvauti.

A. Rekus, pirm.
P. Andrulionis, sekr.

Daugiau sunaudojama negu pagaminama

Kietojo Kuro Administratorius, Harold L. Ickes, praneša, kad šių metų pradžioje bituminijaus anglių buvo sunaudojama daugiau, negu pagaminama.

Skaičiai rodo, kad per gruodžio mėnesį anglių sunaudota buvo 11,500,000 tonų daugiau, nei pagaminta, ko dar nėra buvę nuo pat šio karo pradžios.

WOODLAND CAFE
B. J. TRIBULAS, sav.
Tai didžiausia ir gražiausia pasižmonėjimo vieta vakarinėje miesto dalyje.
63rd St. at Woodland Ave.
Philadelphia, Pa.
Tel.: SARatoga 9656
WEST [illegible]

JOHN LUKAS
LIETUVIŠKA UŽEIGA
543 N. 12th Street,
Philadelphia 23, Pa

WILLIAM PASCHALL
MAISTO KRAUTUVĖ
408 North 8 -th Street,
PHILADELPHIA, PA.
Tel.: LOM. 2293

KRUGELIO DEGTINĖS KRAUTUVĖ
GREEN ir JOHN STREET KAMPAS
Waterbury, Conn.
Mes turime įvairiausios rūšies vyno, alaus ir degtinės
Prieinamos kainos
Tel. 3-9658

ANTHONY MARTIN
RESTORANAS IR BARAS
Gera vieta, geri gėrimai ir geri valgiai
3759 N. 7-th Street,
PHILADELPHIA, PA.
Tel.: RAD. 8966-

SILVER CAFE, Inc.
S. ZAVADSKAS, sav.
Visų South Bostono lietuvių kelio galas
324 W. BROADWAY,
So. Boston, Mass.

ANTHONY WASKES
RESTORANAS
Įvairios rūšies valgiai ir gėrimai
3904 FRANKFORD AVE.,
PHILADELPHIA, PA.
Tel.: DEL. 5220

LIETUVIŠKA UŽEIGA
ĮVAIRI DEGTINĖ, ALUS IR VYNAS

J. V. PAULIONIS
417 W. PRATT STREET BALTIMORE, MD.

JUOZAS KAVALIAUSKAS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Licensed Penna and New Jersey
1601-03 SO. 2-nd STREET, PHILADELPHIA, PA.
Tel.: DEW 5136

LIETUVIŲ UŽEIGA
113 CHAPEL ST.,
NEW HAVEN, CONN
★
Čia susirenka visi New Haveno lietuviai
★
Pirmos rūšies gėrimai ir patarnavimas
★

Bronius Daujotas

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Moderniška laidojimo įstaiga: didelė, graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakeleivingiems suteikiama nakvynė — viskas nemokamai.
Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį — mes visados pasirengę jums suteikti geriausią patarnavimą.
1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.
Telefonas Poplar 4110

Lietuvių Naujienos
Mėnesinis žurnalas $1.00 met.
332 North 6-th Street,
PHILADELPHIA, PA.

VINCO ZINKEVIČIAUS
MAISTO KRAUTUVĖ
17 Arthur Street,
MONTELLO, MASS.
Tel.: 2254 M

ATIDARYK NAUJĄ TAUPYMO SĄSKAITĄ PAS
LIBERTY FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
Įsteigta 1901 m. Dabar mokamas 3%
204 NORTH BROAD ST. PHILADELPHIA 2, PA.
A. MARCINKEVICZ, Prezidentas
C. S. CHELEDEN, Viceprezidentas, sekretorius

VIENYBĖ
The Oldest Lithuanian Newspaper
Established 1886 by J. J. Paukštis

PUBLISHED EVERY FRIDAY
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 4-7848

JUOZAS TYSLIAVA
Editor and Publisher

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879

PRENUMERATA METAMS
Jungtinėse Valstybėse $3.00
Kituose kraštuose $3.50

Advetising rates on application

Baikime

Lietuvai Vaduoti Sąjungos vadovybė ragina atnaujinti parašų rinkimą peticijai, kuri bus įteikta prezidentui Rooseveltui Amerikos Lietuvių Suvažiavimo metu, kovo 23 ir 24 d.

Kadangi iki šio suvažiavimo laiko jau nedaug, todėl yra svarbu, kad darbas būtų baigtas pirma, negu lietuvių karių motinos galės tą peticiją įteikti prezidentui.

Aplamai, yra vėlu. Dabartinė Lietuvos būklė yra tokia, kad kartais gali būti per vėlu ką nors daryti. Todėl subruskime. Darykime tai, kas dar yra darytina savo tautos gyvybei gelbėti. Neatlikę savo šventos pareigos tai tautai, iš kurios esame kilę ir kuriai skolingi kūną, kraują ir dvasią, mes amžinai jausime sąžinės graužimą.

Taigi, baikime rinkti parašus ir siųskime juos: LVS, 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

Ruoškimės į Washingtoną prašyti Lietuvai nepriklausomybės.

VAKAR, ŠIANDIEN IR RYTOJ

V. TYSLIAVIENĖ

RANKIN REZOLIUCIJA

Naujojo 79 kongreso nariai, matyt, labai daug pasimokę ir patyrę iš pereitų rinkimų, be ilgų diskusijų priėmė kongr. Rankin iš Mississippi rezoliuciją įsteigti pastovų Un-American Activities Committee. Komitetas patvirtintas didele balsų dauguma ir, be to, gavo daugiau teisių tęsti buvusio Dies komiteto pradėtą darbą. Šiam naujam komitetui taip pat nutarta perduoti ir visus Dies komiteto rekordus, kuriuos kai kam labai rūpėjo paskandinti Potomac upėje.

Nežiūrint kaip kas šmeižė Dies komitetą, jo reikalingumas ypač buvo įrodytas, kai tarp Rusijos ir Vokietijos buvo "draugiški" santykiai. Dėka Dies komitetui, kurio rekordais nuolat naudojosi Karo ir Laivyno departamentai, FBI, Valstybės Departamentas ir kitos įstaigos, Amerika buvo apsaugota nuo sabotažo ir išvengta tų didelių nuostolių, kurių nemaža buvo pereito karo metu.

ŠMEIŽIMO KAMPANIJA

Tie patys žmonės, kurie per eilę metų atakavo ir šmeižė kongr. Dies, dabar savo šmeižimo kampaniją atsuko prieš kongresmeną Rankin. Jų tarpe įeina garsusis P. A. C. ir eilė kitų radikalų su savo spauda.

Neseniai Advokatų Gildija, Washingtone, kongr. Rankin pasmerkė, kaip žydų, negrų ir darbininkų priešą. Gildijos pirmininkas Martin Popper pareiškė, kad kongr. Rankin — pavojingiausias žmogus Amerikoje.

Prieš keletą metų Dies komitetas iškėlė faktą, kad advokatų gildijos pirmininkas yra komunistas. Tai netrukus įsitikino ir kiti amerikiečiai, kurie iš advokatų gildijos tuojau pasitraukė. Nenuostabu, kad jis dabar atakuoja kongr. Rankin.

Nuo šmeižimo kampanijos, žinoma, neatsilieka ir mūsų komunistai, kurių sąžinės tur būt taip pat neramios. Dies komitetas, be abejonės, ir jų veikimą yra tinkamai užrekordavęs.

SVEIKINTINA

Daugiausia pagrindo steigti pastovų Un American Activities Committee davė pereituose rinkimuose vadovavęs komunistų kontroliuojamas P. A. C., kuris vedė tokią propagandą, kokios Amerika dar nėra mačiusi. Rinkimams pasibaigus, Sidney Hillman, atvykęs į Angliją, gyrėsi savo didele įtaka Amerikoje. Jo vadovaujamas P. A. C. neseniai išleido knygą "The First Round," kurioje sakoma, kad P. A. C. išrinko 110 narių į kongresą. Šios knygos išsiuntinėtos visiems kongreso nariams, kaipo įspėjimas, kad tai tik pradžia P. A. C. įtakos Amerikoje.

Būdinga, kad knygos autorius, Joseph Gaer, atvykęs į Ameriką, kaip ir Hillman, savo pavardę pakeitė. Jo tikroji pavardė — Eli Joseph Fishmne. Jis gimęs Rusijoj.

Kongr. Rankin pastangos užkirsti kelią tokiems neamerikoniškos idėjos elementams, mėginantiems kontroliuoti mūsų valdžios atstovus, tikrai yra sveikintinas.

Tokio komiteto tyrinėjimai padės Amerikos visuomenei geriau pažinti tuos žmones, kurie nori vadovauti mūsų gyvenime ir kurie, savo tikslų siekdami, varo klastingą propagandą.

Neatšaukti štampai

Kainų Reguliavimo Įstaigos pranešimu, jokių batų štampų atšaukimas nėra svarstomas. Karo Gamybos Vadybos Įstaiga Civilių Reikalams teigia, kad yra pakankamai batų patenkinti dabar veikiančių štampų savininkams.

APIE ALEKSOTO KVAILIUS

Kas kelia audrą vandens šaukšte?

Sausio 5 d. Sandara savo vedamajame straipsnyje sako, kad kažin kas "bando sukelti audrą vandens šaukšte". Matyti, kad tiesos žodis jau ir jiems per kartus.

Tarp kita ko, Sandara skundžiasi mano pareiškimu, kad "didžiausia kliūtis, stovinti skersai kelio, yra Amerikos Lietuvių Taryba". Tiesa, aš atsakydamas į Vienybės ankietą, pažymėjau taip, kaip man atrodo.

Kai srovinė politika yra statoma aukščiau paties tikslo ir kai sroviniai "politikieriai," naudodamiesi Lietuvos žmonių nelaime, tų savo srovių reikalus bando kelti aukščiau paties tikslo, tai įspėjimas neišvengiamas.

Ir kad Amerikos Lietuvių Tarybos pareigūnai nesilaikys pagrindinių principų, tol nuoširdus bendradarbiavimas ir parama mūsų nelaimingai tautai nebus įmanoma. Aš visados gerbiu žmogų ir jo nuomonę, bet kai Sandaros redaktorius pradeda pravardžiuotis net "Aleksoto kvailiais," tai aš bandysiu pasakyti, kas iš tikrųjų yra tas "Aleksoto kvailys".

Visiems yra žinoma, kad 1944 m. spalių mėnesį Lietuvai Vaduoti Sąjunga buvo pasiuntusi Amerikos Lietuvių Tarybai laišką, siūlydama susitarti bendrai veiklai tiek Lietuvos vadavimo akcijai, tiek jos šelpimo srityse. Ir, štai, ALT iždininkas p. M. Vaidyla, pirmasis, sušuko: "aš gerai žinau, kas yra Lietuvai Vaduoti Sąjunga, nes buvau jos aukšerka tada, kai ji gimė". Vaidyla, mat, bandė įrodinėti, kad LVS laiškas nebuvo rašytas "su geromis intencijomis" ir kad "tie žmonės visai nenori vienybės".

Vėliau ALT sekretorius dr. P. Grigaitis, taip pat protestuodamas, pradėjo pasakoti, turįs "įrodymų," kad LVS rašiusi į Washingtoną "skundus" prieš ALT. Jis, be to, pareiškė, kad LVS esanti "ant black-list Washingtone" ir todėl, girdi, būtų didžiausia gėda ALT dirbti išvien su LVS ir t. t.

Jeigu p. Grigaitis iki šiol nėra paskelbęs tų "įrodymų" apie "skundus," tai aišku, kad visa tai buvo jo paties išmislas. Todėl šitokius gandus skleisti yra tikrai nedžentelmeniška ir jau nedera ne tik Aleksoto, bet ir Slabados "kvailiams".

Taigi, dabar matome, kas "bando sukelti audrą vandens šaukšte". Amerikos Lietuvių Tarybos vadams yra svarbiau kalbėti apie tai, kas atsitiko "po 1926 m. gruodžio 17," negu tai, kas įvyko po 1940 m. birželio 15 d. ir kas vyksta šiandien. Šitiems "patriotams" rūpi, kas valdė ir kas turi valdyti Lietuvą, o kad jos laisvinimui, tautos gyvybės gelbėjimui šiandien reikalinga visų Amerikos lietuvių vienybė, tai jiems visai nesvarbu. Žmones, kurie tą vienybę siūlo, jie vadina "Aleksoto kvailiais".

Iš šių kelių mano pastabų visuomenė aiškiai matys, kas kliudo vieningam darbui.

Dr. M. J. Colney.

MŪSŲ DIENŲ ĮVYKIAI

V. M. KLAUSUTIS

NAUJAS ISTORIJOS LAPAS

Buvo laikas, kai lenkai Liubline diktavo unijos sąlygas Lietuvai. Dabar tame pačiame Liubline rusai, lenkų komunistų padedami, diktuoja unijos sąlygas Lenkijai.

Šis Lenkijos miestas yra 175 kilometrus į rytus nuo Varšuvos. Šį juodžemio kraštą amžiais puošė Lenkijos didikų dvarai su savo stikliniais rūmais ir gražiais sodais. Dabar šie grafų rūmai yra virtę Maskvos agentų rezidencijomis ir jų administracijos patalpomis.

Lenkų komunistų vadai, kaip Boleslaw Bierut (jo tikroji pavardė Krasnodebski) ir Osubka - Moravski, skelbia, kad po karo Lenkija būsianti laisva ir nepriklausoma. Jie, rusų padedami, žada ne tik išlaisvinti Lenkiją, bet dar prijungti Sileziją ir dalį Rytų Prūsų su Baltijos uostais. Tokia Lenkija, girdi, būsianti stipresnė, ir turtingesnė, nors ir mažesnė, negu pilsudskinė "žečpospolitika".

Taip Maskvos agentai vilioja lenkus. Tokiais pat pažadais Stalino agentai vilioja lietuvius. Taip jie viliojo čekus. Bet vos tik raudonoji armija atėjo į Lietuvą — ji buvo įjungta su Sovietų Sąjungą. Štai, Čekoslovakijos komunistai, Maskvos agentai, jau kalba apie Karpatų Rusijos įjungimą į Sovietų Ukrainą. Ir kai raudonoji armija bus užėmusi visą Čekoslovakiją, tai, greičiausiai, Maskva reikalaus pašalinti Benešo vyriausybę ir daryti "plebiscitą". Panašiai rusai, be abejonės, pasielgs ir su Lenkija. Raudonarmiečių durtuvų padedami, komunistai įvykdys tokį pat "plebiscitą", kokį jie įvykdė Lietuvoje 1940 m. Lenkija bus "tarybinė respublika" Sovietų Sąjungos ribose.

Rusai, savindamiesi rytinę Lenkijos žemių dalį, lenkams siūlo Rytų Prūsų ir Silezijos sritis. Panašiai jie elgiasi su Lietuva. Savindamiesi Vyduožių, Švenčionių, Ašmenos ir Lydos lietuvių gyvenamus apskričius, sovietai siūlo Lietuvai Tilžės ir Karaliaučiaus sritis. Bet... tuo pačiu kartu Maskvai tenka viskas.

Savo laiku, 1920 m. rugpiūčio 12 d., Sovietų Sąjunga ne tik pripažino Lietuvos nepriklausomybę, bet ir jos etnografines rytų sienas. Bet vėliausi įvykiai visai ką kita byloja. Taigi, kas gali pasitikėti Maskvos valdovų pažadais ir jų pasirašytomis sutartimis?

Vėliausiai leidžiami žemėlapiai rodo, kad Lietuvos ir Lenkijos rytų žemės atiduotos Gudijos ir Ukrainos "respublikoms". Tuos rusų žemėlapius dabar jau kopijuoja ir Amerikos žemėlapių leidėjai, pavyzdžiui, National Geographic Society...

Taigi, Maskvos valdovų ir jų agentų imperialistiniai tikslai Europoje šiandien jau visiems yra aiškūs. Nors Maskvos konferencijos deklaracijoje kalbama apie laisvę ir nepriklausomybę visoms tautoms, didelėms ir mažoms, bet gyvenimo faktai ką kita liudija.

Dėl šitos imperialistinės politikos Europoje kyla gincai tarp Jungtinių Tautų vadų, didėja nepasitikėjimas mūsų sąjungininkais rusais Amerikoje ir visame pasaulyje. Nenuotabu, jeigu Amerikoje žmonės klausia: argi kilnieji Atlanto čarterio principai buvo veltui skelbiami? Argi Amerikos sūnūs, kurie šiandien kovoja nacių ir japonų imperializmą, veltui kraują lieja?

Štai, kodėl nerimaujama, kodėl visur klausiama: dėl ko mes šiandien kariaujame — už žmonių ir tautų apsisprendimo teisę, už demokratinės santvarkos grąžinimą, ar už imperialistinius Rusijos ir Anglijos interesus? Tokie klausimai girdimi kongrese, spaudoje ir plačioje visuomenėje. Šiais klausimais nemažiau yra susidomėję ir lietuviai, kurių sūnūs lieja kraują visuose frontuose.

MŪSŲ DIDŽIOJI PAREIGA

Lietuvių veiklos aktualėjimas. Bolševikų propagandos pavojai ir kovos prieš ją reikalingumas. Washingtono lietuvių suvažiavimas — tauriųjų Amerikos idealų įgyvendinime siekimas.

Laikui bėgant ir nieko gied dresnio ateities akiratyje nesimatant, ne vieną mūsų apima nesamumas ir nusiminimas. Bolševikams Lietuvą paskubomis naikinant ir pasaulio didesniems Lietuvos likimu kuo tolyn, tuo labyn nesirūpinant, dažnai be blogos valios imame kaltinti vienas kitą, kad paskutinių mėnesių lietuvių veikla, palyginus ją su ankstesniais laikais, buvo gana gyva. Ne tik žymiesiems Amerikos vyrams Lietuvos klausimų buvo pasiųsta įvairių rezoliucijų, ne tik angliškoje Amerikos spaudoje lietuvių pastangomis tilpo eilė Lietuvos bylą ginančių laiškų ir straipsnių, bet netgi — ir tai, mūsų manymu, svarbiausia — iš amerikiečių ne lietuvių tarpo pasigirdo Lietuvą užtariančių balsų. Ir tai iš dalies yra padidėjusio lietuvių aktingumo rezultatas, nes be pačių lietuvių pakelto aliarmo vargu ar tie amerikiečiai būtų Lietuvą kaip į mažą objektą atkreipę savo dėmesio. Sausio 6 d. lietuvių veikėjams teko pasidžiaugti ypatingu laimėjimu: LVS pirmininkui p. Žiuriui buvo leista per vieną didžiųjų Clevelando radijaus stočių — WHK atremti komunistų agitatorių šmeižtus prieš Lietuvą. Kadangi tai buvo šeštadienio vakaras, tai galima tikėtis, kad p. Žiūrio kalbos, nušvietusios bolševikų smurtą Lietuvos atžvilgiu ir jų žiaurumus, klausėsi virš milijono žmonių. Reikia tikėtis, kad tai bus kiek užkirtę kelią tolimesniems bolševikų šmeižtams: kylant reakcijai iš lietuvių tarpo ateityje jie bus atsargesni, nes tikrosios padėties nušvietimas anaiptol neina raudonųjų išverstakailių naudai. Jeigu lietuvių veikėjams ir kituose didžiuosiuose Amerikos miestuose pavyktų įsigauti į didžiąsias radijaus stotis ir nušviesti tikrąją padėtį, komunistų agentams ir agitatoriams būtų aplaužyti ragai, o plačioje visuomenėje pasipiktinimas groboniška bolševikų politika bei jų barbariškais metodais tolydžio augtų. Tuo pačiu Lietuvos teisės ir Lietuvos byla būtų labai efektyviai apgintos. Tad šia kryptimi lietuvių veikėjams reikėtų subrusti. Tiesa, įsigauti į didžiąsias radijo stotis nėra lengvas dalykas, betgi Clevelando pavyzdys parodo, kad tai yra pilnai įmanoma. Yra, pasirodo, taisyklė, pagal kurią radijo stotis privalo leisti apšmeižtajai pusei atsikirsti, teikdama jai pusę to laiko, kuriuo buvo pasinaudojęs šmeižikas. Žinoma, tos taisyklės vykdymo pasiekti nėra jau toks lengvas dalykas, bet uždavinio sunkumas neturėtų mūsų stabdyti nuo jo įvykdymo. Padėję daugiau energijos, galime neabejoti pasisekimu, o tikslo kilnumas — tiesos gynimas nuo smurtingų melagių pastangų — turėtų mums būti nuolatiniu akstinu.

Tuo tarpu gi mūsų visų jėgos turėtų būti sukoncentruotos į vieną didžiulį užsimojimą, kurs yra dar daug svarbesnis, negu įsigavimas į didžiąsias radijo stotis ir į didžiąją Amerikos spaudą — tai dydysis Amerikos lietuvių suvažiavimas Washingtone. Tas suvažiavimas, be abejo, tiek savo vieta yra visų iš šiol dėtų didžiausia pastanga Lietuvos laisvei atgauti ir tuo pačiu bendrajam laisvės idealui nuo jėgos ir smurto apginti. Todėl visų Amerikos lietuvių pareiga yra tame suvažiavime dalyvauti ir jį visokeriopai remti. Kai kurių blogos valios politikierių paleistos paskalos, kad toks suvažiavimas yra visai nereikalingas ar net kenksmingas, tėra jų perdėto partinio fanatizmo ir pavydo rezultatas. Kaip gali būti Lietuvai žalingas toks suvažiavimas, kuriame kaip tik bus svarstomi būdai lietuvių tautos gyvybei nuo galutino sunaikinimo išgelbėti ir Lietuvos teisėms apginti? Ir kada bus tinkamesnis laikas negu dabar?

Greta tų ambicingų, bet nelabai efektingų mūų politikierių, Washingtono suvažiavimą tiesiog ir netiesiog mėgina pulti bolševikai bei jų pakalikai. Vienu iš jau dabar pasireiškiančių netiesioginių jų puolimo priemonių, be abejo, bus nurodymas, kad toks suvažiavimas nėra bendras Amerikos, o tik tautinis lietuvių interesas ir kaip toks dabartiniu metu, kada viskas aukojama greitesnei pergalei, negali būti laikomas patriotingu. Iš paviršiaus žvilgterėjus, į tokį užmetimą nedaug ką tegalima atsakyti, betgi kiek įsigilinus, nesunku jo tuštumą įrodyti. Bet prieš tai vienas klausimėlis. Jeigu suvažiavimas, kuriuo bus siekiama ištieti pagalbos ranką milijonams bestijališkiausiu būdu žudomų žmonių gyvybių išgelbėti, nesudaro Amerikos intereso, tai ar sudaro Amerikos interesą tų žudynių teisinimas ir bolševikų budelių begėdiškas gyrimas. Pasiklausykit radijo, pasiskaitykit laikraščių, magazinų, nueikit į įvairius susirinkimus, pradedant nuo populiarių, baigiant prašmatniniais (jei galit į juos įsigauti) ir tik įsidėmėkite, kiek visose tose viešose manifestacijose panegirkų bolševikams, kiek jose pastangų pateisinti tuos visus bolševikų grobimus, žudynes, kiek melų prieš tuos, kurių vienintelis "nusidėjimas," kad jie myli savo tautą, tebejaučia stipriai savo kraujo ir dvasios ryšį su ja ir nelaimės valandoj stengiasi jai padėti, nori savo likimo nuskriaustų tėvynainių gyvybę išgelbėti. Paklausiu: koks yra Amerikos interesas, kad bolševikai išžudytų kelias dešimt milijonų suomių, estų, latvių, lietuvių, lenkų, rumunų, bulgarų, serbų ir kitų? Ir koks Amerikos interesas tas šlykščias žudynes teisinti? Atsakysiu: jokio. Tai ne Amerikos, o bolševikiškųjų banditų interesas, kurie vienu neapdairumu, kitų kvailumu, trečių nesąžiningumu naudodamiesi, šiandien turi geriausios progos komunistinei propagandai varyti ir tolimesnį kelią pasaulinei revoliucijai ruošti. Po šio kausimėlio aiškėja atsakymas ir į užmetimą, kad kovo 23, 24 d. Washingtone rengiamas lietuvių suvažiavimas esąs nepatriotingas. Juk tame suvažiavime bus demaskuoti visi šlykštūs bolševikų darbai ir jų pastangos visam pasauliui užkarti savo jungą. Toliau. Ar Amerika nori, kad Europai, Azijai ir eventualiai visam pasauliui būtų užkarta bolševikiškoji verguvė, ar Amerika nori, kad eilė niekuo nekaltų ir kultūringų tautų būtų barbarų iššudytos? Ne. Amerika ne tik to nenori, bet kad to būtų galima išvengti, kaip tik ir įstojo į karą. Amerika aukoja milijonus savo žydinčios jaunuomenės, savo turtą ir išteklius ne tam, kad sužvėrėję barbarai nacių priespaudą pakeistų bolševikų jungu, o tam, kad visos pasaulio tautos naudotusi ta pačia laisve, kuri klesti šioje šalyje. Tad šaukdami Amerikos lietuvių suvažiavimą Washingtone, mes ne tik kad pasirodome esą patriotais amerikiečiais, bet netgi tiesioginiai prisidedame prie Amerikos karo pastangų, kadangi tuo suvažiavimu ne tik remiame tuos idealus, dėl kurių Amerika įstojo į karą, bet ir padedame neutralizuoti tuos nuodus, kuriuos viso pasaulio ir pačios Amerikos sunaikinimui šiandien skleidžia bolševikiškoji gyvatė. Tad tuo suvažiavimu mes visų pirma įgyvendiname savo pareigą Amerikos deklaruotam laisvės idealui ir sykiu ištiesiame pagalbos ranką krauju paplūdusiam savo tėvų kraštui.

Artėjančio Washingtono suvažiavimo akivaizdoje atsiminkime visa tai. Atsiminkime, kad visi esame kilę iš vienos pastogės ir išaugę iš tos pačios lietuviškos žemės. Užmirškime, šiandien mūsų skirtumus ir kilniųjų siekių skatinami vykime į Washingtoną. Tuo atliksime pareigą Amerikai, Lietuvai ir visai žmonijai.

Julius Smetona.

Reikia padidinti karo prekių atsargą

James Forrestall — Laivyno Sekretorius, Robert P. Patterson — Karo Pasekretorius ir J. A. Krug — Karo Gamybos Vadybos pirmininkas, bendrai išleido tokį pareiškimą:

"Amerikos karo dirbtuvių darbininkai turi prieš akis sunkiausio įtempimo dienas, kokios kada nors yra buvusios šalies istorijoje. Praeis daug sunkaus darbo dienų ir savaičių, iki bus pagaminti pabūklai vietoje tų, kurie sunaudojami ir sunaikinami per kelias valandas šių dienų kovos laukuose. Mes privalome dar labiau padidinti kiekį šaudmenų, ginklų ir pabūklų ir privalome tai atlikti tuojau. Juo daugiau ugninės jėgos sugebėsime užpilti ant nacių ir japonų, juo mažesnę kainą užmokėsime Amerikos gyventojų krauju ir gyvybėmis.

Giria kainų ir racijonavimo įstaigas

Kainų Administratorius, Chester Bowles, ryšium su trečiąja metine sukaktimi, išleido pagyrimą visos šalies 5,578 Karo Kainų ir Racijonavimo įstaigoms už jų prisidėjimą prie namų fronto karo pastangų. Bowles ragino įstaigų narius ir kitus savanorius nemesti darbo, iki bus nugalėta Japonija ir Vokietija. "Jūs, savanoriai," pareiškė Bowles, "esate užsitarnavę visų amerikiečių gilaus dėkingumo, bet ypatingai yra jums dėkingi jūsų apylinkės gyventojai. Dažnai, nuoširdžiai pasiaukodami, jūs aukojote savo laiką, mintis ir energiją didžiajam kainų kontrolės ir racijonavimo uždaviniui. Jūs sėkmingai kovojote su infliacija nešančiu kainų kilimu."

Kainų norma

Darbo Sekretorė Frances Perkins, darydama pereitų metų kainų apžvalgą, pareiškė, kad 1944 metais kainos pakilo mažiau, nei bet kuriais metais nuo Amerikos įstojimo į karą. Anot Darbo Statistikos Biuro, svarbiausiųjų šeimos gyvenimo reikmenų "retail" kainos 1944 metais pakilo tik dviem nuošimčiais, o pirmojo rinkoje pakilo tik pusantro nuošimčio. 1943 m. kainų pakilimo nuošimtis buvo didesnis.

KAIP AMERIKOS LIETUVIAI RŪPINOSI NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS REIKALU

LIETUVIŲ SUVAŽIAVIMAS WASHINGTONE IR MILIJONO PARAŠŲ PETICIJOS ĮTEIKIMAS PREZIDENTUI WARREN G. HARDING'UI

(Tęsinys)

Nuo Lietuvos atstovybės

1. Gerb. Jonas Vilejšis
1. Gerb. Jonas Vilejšis
2. M. J. Vinikas
3. Helena Faleskaitė
4. Leonora Šaltinytė
5. Viktorija Janušaitė
6. Tamošius Šeimis
7. Pranas Pukas
8. Pranas Rimkus
9. M. M. Šlikas
10. O. Vinikienė
11. Richard C. DeWolf

Kyla klausimas, ar duoti balsavimo teisę tūlam atstovui atvažiavusiam be mandato. Nutaraj visais balsais prieš 11, duoti. Čionai vėl iškilo proporcionalės reprezentacijos klausimas, pirmiau kun. Bučio iškeltas. Kun. Bučys pareiškia, kad jis ir du kiti atstovai reprezentuoja apie 200,000 Amerikos lietuvių, priklausančių prie ALRK Federacijos, ir kad tie, kurie atstovauja tiktai grupes, kuopas, skyrius arba ir kolonijas, negali lygaus balso su Federacijos atstovais turėti. Jam buvo daugelio delegatų atsakyta, kad Federacijos susidomėjimas, interesas Lietuvos ateitimi yra, be abejonės, proporcionaliai lygus jos delegatų skaičiui. Jei įvairios lietuvių organizacijos, daugelis iš jų bažnytinės, rado reikalingu leisti didelius pinigus siuntimui savo delegatų, net suviršutūkstantį mylių, į šį Susivažiavimą, tuomi geisdamos Lietuvai pagelbėti, o Federacija nerado to reikalingu ir pasiganėdino tik trimis delegatais, tai Federacijos reikalas. Todėl nutarta, kad visi Suvažiavime dalyvaujantys delegatai dalyvauja lygiomis teisėmis ir privilegijomis.

Pil. Vinikas peršaukia delegatus iš priduoto sąrašo, ir atsiradusios klaidos nusiųstos komisijai pataisyti.

Nutarta nominuoti ir rinkti Suvažiavimo vedėjus viešu balsavimu.

Balsus suskaityti paskirta komisija iš dr. E. G. Klimo ir S. E. Vitaičio. Balsavimo pasekmės buvo sekančios:

Stasys Gegužis iš Mahanoy City, Pa., 81 balsas,

Adv. J. P. Uvick, iš Omaha, Nebr., 18 balsų,

J. J. Hertmanavičius iš Chicago, Ill., 7 balsai.

Š. Gegužis, pirmsėdžiu, o adv. J. P. Uvick, pagelbininku.

Balsavimų ant Suvaž. sekretorių pasekmės buvo sekančios:

J. J. Hertmanavičius, iš Chicago, Ill., 32 balsai,

Adv. F. J. Bagočius, iš So. Boston, Mass., 62 balsai,

J. A. Mickeliūnas, iš Chicago, Ill., 19 balsų.

Paskelbtą rinkimų rezultatą esant sekančiu:

Suvažiavimo sekretorium adv. F. Bagočius, 1-mas sekr. pagelbininkas J. J. Hertmanavičius, 2-ras sekr. pagelbininkas J. A. Mackeliūnas.

Nutarta rinkti rezoliucijų komisiją iš 5 narių. I rezoliucijų Komisiją didžiuma balsų išrinkti sekanti:

J. O. Širvydas, iš Brooklyn, N. Y.,

Adv. J. S. Lopatto, iš Wilkes-Barre, Pa.,

J. W. Liutkauskas, iš New York, N. Y.,

Dr. E. G. Klimas, iš Philadelphia, Pa.,

Jos. J. Elijošius, iš Chicago, Ill.

Suvažiavimo maršalkomis daugyma balsų išrinkti:

Pranas Ginkus, iš Baltimore, Md.,

Jonas Viskontas, iš Chicago, Ill.

Į presos komisiją išrinkti didžiuma balsų sekanti:

Dr. A. P. Dambrauskas, iš Phila., Pa.,

Dr. J. J. Bielskis, iš New York, N. Y.,

Dr. A. Bacevičius, iš Elizabeth, N. J.

Visi Susivažiavimo išrinkti augščiau minėti viršininkai užtvirtint aklamacijos būdu.

Pirmas pohėdis uždarytas 6 v. v., nutarus susirinkti į antrą posėdį 8 v. tą patį vakarą.

Antras posėdis

Naujai išrinktasis prezidiumas užėmė savo vietas 8 v. v., ir pirm. Gegužis atidarė antrą posėdį.

Delegatams pareikalavus, pašauktas adv. F. J. Bagočius prakalbėti į Suvažiavimą. Pabrėždamas Suvažiavimo svarbumą, jis nurodė, kad yra delegatų grupės, kurios kalbasi tarp savęs: "laikykimės ir nepašiduokime" kitiems delegatam ar grupėms, taip pat yra ir tokių, kurie kalbina vieni kitus "nors dabar užmirškime savo partyviškumus." Tie, kurie žada "laikytis ir nepasiduoti", stato savo ypatiškus arba savo partijos reikalus ir ambicijas augščiau visko, o tie, kurie geidžia "užmiršti avo partyviškumus", dar nėra visiškai suaugę politiškai ir nusistatę savo pažvalgose. Pasėkmingam šio Suvažiavimo veikimui ir Lietuvos naudai, kurios dėlei Suvažiavimo šauktas, negerai yra "laikytis ir nepasiduoti", o "partyviškumų" ne tik kad nereikia išsižadėt, bet būt labai negeistina, kad vieni ar kiti išsižadėtų. Reikia tik Lietuvos ir visos tautos ateitį ir gerovę statyti augščiau savo ir savo partijų ambicijų, o savo veikimo pasekmėmis galėsime pasidžiaugti patys ir visa tauta.

Dr. J. J. Belskis referuoja apie peticiją su milijonu parašų, kuri bus Suv. Valstijų valdžiai įteikta, reikalaujant Lietuvai nepriklausomybės pripažinimo. Nurodo svarbą to darbo ir pabrėžia, kad paskalai būk peticijos ir parašai išmėtyti ir "žiurkėms palikti", yra netiesa, bet kad visi minėti parašai surinkti, suskaityti ir į virš 140 knygų susiūti. Pranešimas taipgi nurodo procedūrą, kaip delegatai turės tas knygas į Baltąjį Namą nunešti ir prezidentui įteikti. Čionai kun. Bučys protestuoja, kad tie parašai yra pasenę ir todėl negeri, be vertės, ir net kompromituojantys mūs reikalus. Atsako pil. M. J. Vinikas, nurodydamas, kad parašų rinkimas buvo surištas su daugeliu įvairių sunkumų, kad tų parašų rinkime dalyvavo visos mūsų partijos ir organizacijos, išskiriant kraštutinių kairiųjų, ir kad tie parašai nėra pasenę, nes paskutinieji tiktai šiandien dar priduoti, papildant visą milijoną. Raportas priimtas ir visas darbas, kaipo parašų rinkėjų, taip ir Atstovybės personalo, kursai juos sutvarkė, tapo užgirtas.

Pil. M. J. Vinikas referuoja apie nustatytą tvarką peticijos ir parašų prezidentui įteikimą. Iš referato pasirodė, kad tvarka bus sekanti: Pas Prezidentą audiencijoj dalyvauti galės tiktai delegacija iš 20 ypatų. Iš tų trys bus garsūs Amerikos veikėjai: Kongresmonas Walter M. Chandler iš New Yorko, Teisėjas Aaron J. Levy iš New Yorko, kurs yra taipgi pirmininku didžiausios pasaulyje žydų organizacijos, **B'rith Abraham**, ir Senatorius Wm. J. King. Lietuvių delegacijoj galės būt 6, Latvių 5 ir Estų 4. Kun. Bučys užklausė referento ir susirinkime buvusio Lietuvos Atstovo, ar tokia bendra akcija lietuvių su latviais ir estais nebus priimta už Amerikos lietuvių pastangą tų trijų valstybių ateitį ir likimą rišt į krūvą. Toks žingsnis nuo Amerikos lietuvių gali būt ne tik nereikalingas, bet gal ir per drąsus, nes tokius dalykus gali nutarti tiktai Lietuvos Valdžia, todėl be tam tikros Lietuvos Valdžios instrukcijos Lietuvos Atstovybei Amerikoje, dalyvavimas sykiu su latviais ir estais yra negalimas. Ir jei mes sykiu dalyvausime—kun. Bučys tęsė — tai tiktai tuo supratimu, kad "mes sekame Lietuvos Atstovą, kur jis mumis veda, ir už visą akciją atsakomybę priimti turi jis." Į tai atsakė Lietuvos Atstovas, kad tokia bendra delegacija pas Suv. Valstijų prezidentą nereiškia jokio šių valstybių arba jų reikalų subendrinimo, nes delegacijos tų trijų tautų paduos savo peticijas atskirai ir perstatys savo reikalus atskirai. Bendrai šiame reikale dabar yra veikiama todėl, kad Suv. Valstijų valdžia svarsto visų tų trijų Baltijos Vastybių klausimą sykiu, o kadangi Latvija ir Estonija yra viso pasaulio valstijų (apart Suv. Valst.) pripažintos "de jure", tai ir Suv. Valst. valdžia tokio pripažinimo ilgai neatidėlios, todėl ir lietuvių bendras žygiavimas su latviais ir estais pripažinimo klausime gali Lietuvai tiktai ant naudos išeiti. "De jure" pripažinimas be abejo bus suteiktas visoms trim valstybėms sykiu, todėl bendrai šiame reikale veikdami, mes niekame savo tautos suvereniteto arba Lietuvos valdžios autoriteto nežeminame ir nesumažiname.

Prieita prie delegacijos rinkimo. Visapusiškai buvo apsvarstytas tokios delegacijos sąstatas ir vienbalsiai išrinkti sekantieji:

1. Jos. J. Elijošius, iš Chicago, Ill.,
2. J. J. Hertmanavičius, iš Chicago, Ill.,
3. Antanas Ivaškevičius, iš So. Boston, Mass.,
4. Jonas Skritulskis, iš New Britain, Conn.,
5. Dr. E. G. Klimas, iš Phila., Pa.,
6. Kun. J. J. Jakaitis, iš Worcester, Mass.

(Bus daugiau)

Įspėjimas kurenamosios alyvos naudotojams

Kainų Reguliavimo Įstaiga įspėja tuos namų savininkus, kurie iki šiol jau sunaudojo pirm laiko daugiau kurenamosios alyvos, nei jiems leidžia jų racionavimo knygelės. Netaupymas alyvos gali atnešti nemalonių rezultatų, kai teks gyventi šaltame nekurentame bute, nes nebus išduodama ekstra alyvos. Kainų Reguliavimo Įstaiga ragina vartotojus kurenti tik tiek, kiek leidžia jų kuponai, nes dabartiniu metu alyvos padėtis yra atsidūrusi tame pat lygyje, kuriame ji buvo kritingais 1942.-43 metų žiemos mėnesiais.

PHILADELPHIJOS PASTABOS

Mūsų miesto veikėjai vasario 18 d. rengia 27 metų Lietuvos nepriklausomybės minėjimą. Iki šiol Lietuvos nepriklausomybės istorinį minėjimą rengdavo Lietuvių Muzikalio Namo bendrovė savo vardu, o katalikiškoji lietuvių dalis — savo. Šiemet parengimą ruošia visi bendrai. Tur būt bus pirmusyk mūsų mieste Lietuvos nepriklausomybės minėjimas kartu visų lietuvių. Gal būt yra tam priežastis jungtinai šią istorinę Lietuvos šventę minėti.

Kaip visados taip ir šiais metais minėjimas bus Lietuvių Muzikalėj svetainėj, vasario 18 d., sekmadienį, 2 val. po pietų. Kalbėtojai bus p. Kajeckas, Lietuvos Pasiuntinybės Washingtone sekretorius ir inžinierius P. Labanauskas. Todėl Philadelphijos lietuviai turės progos išgirsti pirmusyk tyrus lietuvių dvasios kalbėtojus, kurie papasakos pilnoj šviesoj Lietuvos praeitį ir jos ateities likimą. Vietos lietuviai ir iš artimų apylinkių dalyvaukite.

Buvusi tautinė Lietuv. Muzikalio Namo Bendrovė šiemet gavo "siurpryzą". Mat, 1944 m. ši svetainė "susituokė" su kitu stipriu lietuvių klubu, iš kurio atėjo nemaža progresyvio elemento. Sausio mėnesio metiniame susirinkime, renkant namo centro valdybą, pirmininku išrinktas Jonas Rainis, progresyvis, o finansų raštininku—čia gimęs Dambrauskas. Dabar progresyviai džiaugiasi, kad jie laimėjo buvusiame tautiškame klube. Kiek man žinoma, draugas Rainys, nors yra progresyviai nusiteikęs, bet geras ir sukalbamas žmogus, tuo tarpu naujas fin. raštininkas, čia gimęs, jam nerūpi senų atėjūnų politika. Tokiu būdu nėra ko nuogąstauti, būdu nėra ko nuogąstuviai "užvaldė" Lietuvių Muzikalę Svetainę, kaip kai kurie lietuviai, po laiko susipratę "bėdavoja." Kas čia tokio? Rinkimai metiniai. Jeigu svetainės nariai norės, kitąmet galės juos pakeisti.

Kitas vietos lietuvių žymus pasirodymas, tai —kraujo plazmos rinkimas. Šį darbą pasiėmė atlikti Dom. ir Petronelė Antanaičiai, baldų krautuvės savininkai ir lietuvių radijo valandos vedėjai.

Kiekvienam sąmoningam šio krašto piliečiui yra žinoma, kad Amerikos kariuomenės aukos vis didėja, sužeistiems kariams reikalingas kraujas jų sveikatai atitaisyti. Užmuštų ir sužeistų Amerikos karių sąrašuose kaskart randame vis daugiau ir daugiau lietuvių jaunuolių. Jiems taipgi reikalinga kraujo plazmą, kaip ir kitiems kareiviams. Kasgi žmogaus gyvenime yra brangiausia, jeigu ne jo gyvybė? Kodėl? Žmogus vieną kartą gimė ir TIK vieną kartą gyvena. Tiesa, pačiame karo lauke gyvybė yra pigi, bet gyvybė asmeniškai kievienam kareiviui yra brangiausias daiktas išlaikyti.

Lietuviai turi nemaža sveiko kraujo. Sužeisti kariai tokio kraujo reikalingi. Todėl Philadelphijos lietuviai, jauno ir senesnio amžiaus, moterys ir vyrai, aukaukite to brangaus skysčio, kuriuo jus motina gamta apdovanojo bent po vieną pantę sužeistiems kareiviams. Nebijokite, kad nuleidimas kraujo gali pakenkti jūsų sveikatai, kartais gali ją pagerinti. Jūsų pastabų rašytojas jau tris kartus aukavo kitiems kraujo, o vis dar rašinėja ir kitokį sunkų darbą dirba.

Antanaičiai iki vasario 16 d. pasiryžo gauti lietuvių kraujo 1000 pančių, Vajų veda iš WHAT stoties trečiadieniais. Klausykite nurodymų, kokiu laiku ir vietoje galite kraują aukauti.

Z. Jankauskas.

PUSGALVIS APIE "KOMUNIZMO PUSESIARĘ"

BALTIMORE, MD. — Lietuviškai kalbąs kacapėlis, tūlas Vitkus, jau rado ir Amerikoje komunizmą, būtent, Glen Martin lėktuvų išdirbystėj ir, pavadinęs "pusesere komunistinės sistemos," tą savo "atradimą" paskelbė Laisvėj. Į klausimą, "kodėl jie komunizmo nebijo?" pats ir atsako: "Na, kodėl Baltimorės piliečiai bijosi komunizmo. Nes tūkstančiai baltimoriečių jau dabar gyvena po komunistų sistema". Įsiskaitęs kompanijos skelbiamuose, laikraščiuose, tas kacapėlis rašo su pasigėrėjimu, kaip darbininkai ir darbininkės dirba ir valgo kompanijos restauranuose, kokius jie ten turi patogumus ir klubus, kaip jie yra prižiūrimi, kai tampa lengvai, ar sunkiai sužeisti, kaip dirbančių moterų vaikai prižiūrimi, kaip darbininkai gyvena kompanijos namuose ir t. t.

Tame jo aprašyme nieko naujo, nes ir kituose dideliuose fabrikuose, kurie yra toli nuo miesto, tas pats yra, čia, betgi, tiek naujo, kad tas pakvaišęs kacapėlis džiaugiasi, kaip darbininkai puikiai gyvena kompanijos namuose. Aš nežinau, ar Vitkus matė tuos kompanijos "namus," kur dar bininkai gyvena, ar tik džiaugiasi kompanijos skelbimu laikraščiuose pasiskaitęs. Tačiau aš gerai žinau, kad Vitkus tokiuose namuose nenorėtų gyventi ne tik čia, Amerikoje, bet pačioj Stalino imperijoj, kurią jis taip garbina, ir jeigu tik galėtų iš tokių "namų" pabėgti, tai bėgtų, neatsižvelgdamas į juos. Tie kompanijos "namai," kuriais Vitkus džiaugiasi, visai nėra namai, kaip lygiai nėra nei parkas, kur tie "namai" pastatyti. Viename šone to Glenn Martin fabriko, labai žemoj vietoj, yra tokie krūmai, pilni senų "trobesių" ir juose gyvena tie darbininkai (net su šeimomis) kurie yra atvažiavę iš kitų valstybių ir negauna tinkamesnių gyvenimui vietų. Kaip įvažiuoji į tuos krūmus (per juos eina kelias) į tą tralerių miestą, tai net baisu žiūrėti į tokį žmonių gyvenimą. Jie ten gyvena, valgo, guli, skalbiasi ir tuos skalbinius džiauja ant virvių, kurios yra išraizgytos tarp tralerių ir medžių. O aplinkui tuos tralerius baisus purvynas. Džiaugtis tokiu žmonių gyvenimu gali tik aklas, arba pakvaišęs kacapėlis, nes protingas žmogus tokiu gyvenimu nesidžiaugs. Laimė dar, kad tie žmonės ten gyvena laikinai.

Baigdamas apie tą savo "atradimą," Vitkus nušneka taip: "Socialistinėj sistemoj darbininkai taip pat gyvena panašiai, kaip Martino darbininkai, tik tiek yra skirtumo, kad socialistinėj sistemoj nėra tokių Martinų, kurie paimtų fabrikų pelnus, fabrikai priklauso valstybei, o valstybė priklauso darbininkams".

Būtų daug teisingiau, jeigu Vitkus būtų pasakęs — fabrikai priklauso komunistams, jie pasiima pelną, o darbininkai yra komunistų vergai, kurie turi teisę tik dirbti ir tylėti.

Šia proga, čia reikia priminti laišką vieno lietuvio jūrininko, kuris, keliaudamas keliais atvejais yra lankęsis Rusijos uostų miestuose ir gerai patyręs tenykščių darbininkų gyvenimą, Kanados lietuvių žurnale Nepriklausoma Lietuva taip rašo:

"Apgailestaujama, kad randasi žmonių, kurie garbina tą šalį ir tuos įstatymus, kurių visai nesupranta. Linkėtina kiekvienam aukštaičiui ir žemaičiui, kuris jaučiasi komunistu, matyti savo akimis ir pabūti tenais ne kaipo turistu, bet kaipo paprastu kolhozo darbininku, tuomet, paragavęs jų maisto, pavilkėjęs jų drabužiais, pavartojęs savo prakaituotose rankose sunkų ir beširdį darbo įrankį ir išklausęs nuo ryto iki vakaro drausmės pamokslo, tikrai suprastų, kas tas Stalino komunizmas. Tuomet tikrai užgestų meilė darbininkų tėvynei".

Patartina ir tavorščiui Vitkui, kaip uoliam Stalino komunizmo garbintojui, nieko nelaukiant, važiuoti į tą "darbininkų tėvynę" paragauti tos duonelės, kaip geriausio vaisto nuo komunizmo.

P. P. Jaras

1944 m. pagaminta 96,369 lėktuvai

J. A. Krug, Orlaivių Gamybos Vadybos pirmininkas, praneša, kad gruodžio mėnesį pagaminta 6,697 lėktuvai. Nors šis skaičius ir yra dviem nuošimčiais žemesnis, negu buvo numatyta, bet, atsižvelgiant į tai, kad tai buvo, dėka Kalėdų švenčių, trumpas mėnuo, J. A. Krug šį darbininkų nuopelną aukštai įvertina. Vidutiniai gruodžio mėnesį į darbo dieną pagaminta 268 lėktuvai, o lapkričio mėnesį buvo pagaminta tik 260 lėktuvų. Per visus 1944 metus orlaivių pramonė peršoko visus pirmykščius laimėjimus, pagamindama 96,369 visų tipų lėktuvus.

Kainų Reg. Įstaigos pranešimu, ant visų amžinųjų plunksnų (fountain pens) ir mechaninių pieštukų, pardavinėjamų "retail" kainomis, nuo 1945 metų sausio 1 d. privalo būti sužymėta aukščiausioji kaina doleriais ir centais ir firmos bei modelio pavadinimai ir numeriai.

Valdžios pageidavimas

Valdžia prašo visus piliečius atlikti šiuos, jai labai svarbius veiksmus:

Sunaikinti visus, neveikiančius, maisto racijonavimo štampus, nes, jais naudojantis, laužomos racijonavimo taisykiės.

Suaukoti 100,000 knygų Amerikos Prekybinio Laivyno knygynui. Knygos atgaivina nuo taip vadinamų torpedavimo įtempimo ir plaukimo nuovargio.

Stoti savanoriais į kainų kėlimo stabdymo darbuotojų eiles, tam darbui tuojau reikalinga 50,000 žmonių.

Pasilikti pradžioje karo pramonės tarnyboje, kad būtų galima greitai ir reguliariai pristatinėti ginklus mūsų kariams mūšių laukuose.

PAUL'S RESTAURANT

Alus, vynas, įvairios rūšies degtinė ir svetkas maistas

Paul Višniauskas
31 SPRING STREET,
NEW BRITAIN, CONN.
Tel.: 8774.

Boston Realty Trust
INSURANCE SERVICE
veda
adv. Joseph B. Gailius
317 E St. (Broadway kamp.)
South Boston, Mass.
Tel.: SOU 2732

Dr. M. J. COLNEY
priėmimo valandos nuo 10 v. r. iki 8 v. v.
148 Grand Street,
WATERBURY, CONN.
Tel.: 3-4747

GARDEN HOTEL AND CAFE
A. ZINZELETA, savininkas
Pirmos rūšies degtinė ir alus.
Lengvi užkandžiai
Tautiečiai pas tautietį!
612 E. Lombard St.,
BALTIMORE, MD.
Tel.: Lexington 8229

Michael M. Devenis
LIETUVIS GYDYTOJAS
Brown Building
Exchange Place,
WATERBURY, CONN.
Priėmimo valandos: nuo 2 iki 4 v. p.p. ir nuo 6 iki 8 v. Telefonai:
ofiso 3-3888, namų 3-1554

LOU'S CAFE
L. Lietuvninkas, sav.
Įvairios rūšies gėrimai Gardūs valgiai. Tikrai draugiškas patarnavimas.
KEIČIAMI ČEKIAI
1400 WOODALL STREET,
Baltimore, Md.
Tel. So. 2649

QUALITY MARKET
Tai vieta, kur žmonės gauna sveiką, šviežią, pirmos rūšies maistą.
VIKTORAS ABECIŪNAS
356 PARK STREET,
NEW BRITAIN, CONN.
Telefona: 1481.

KAIP AŠ "ATRADAU" AMERIKĄ

Pirmosios dienos New Yorke ir Brooklyne

Pranas Narvydas

1908 m., iš Socialistų Sąjungos seimo Philadelphijoje, grįždamas, į mūsų komuną užėjo Fortunantas Bagočius. Jis atsinešė pundą biblijų ir kitą pundelį socialistinio turinio knygelių. Fortunatas buvo jaunas, smarkus, iškalbus ir draugiškas. Jis mums paliko gerą įspūdį. Jį, kaip ir kitus anų laikų revoliucijonierius, pavalgydinome ir ant kietų grindų išmigdinome. Vieni iš jų vaipydavosi, o kiti nieko nesakydavo, nes tuokart būdavo velniava su pinigais.

1909 metais mūsų "komuna" pairo, nes kai kuriems nusibodo viengungiškas gyvenimas. Jonas Černius išvyko į garsųjį Valparaiso universitetą, kur tada mokėsi gana daug lietuvių. Iš jų daugelis išėjo į profesionalus, kaį kurie jų ir šiandien yra žinomi mūsų tautiškame veikime. Mes trys išsinuomojom kambarį, 57 St. prie 9 Ave. Mudu su Augustu dirbom stiklo fabrike, o pusbrolis Antanas — valgykloj.

Būdavo, su Antanu turėdavome daug juokų: Kai tik jis pradėdavo laikraštį skaityti, tuoj ir — knarkti. Todėl mes kai kada laikraštį pageidavome, o patys tuoj pasislėpdavome, arba laikrodį budintoją užsukdavome ir jį paslėpdavome po lova. Jis to dirbimo nekęsdavo, turėdavo darbo, kol surasdavo. Mes, žinodami, kas mudviejų laukia, turėdavom slėptis.

Atėjo liepos mėn., Augusto revoliucijoniškumas dar nebuvo visai atvėsęs, jis su tūlais latviais draugais retkarčiais susieidavo ir ginklais pasikeisdavo. Prieš liepos 4 d. parsinešė du revolverius: mauzerį, braunингą ir gana daug šovinių. Sako, išvažiuosime kur į laukus ir mokysimės šaudyti, nes, revoliucijai atėjus, reikės eiti ant barikadų, būti vadais...

Mes gyvenom trečiame aukšte. Apačioje mūsų pora airių taip pat nuomavo kambarį. Pačioje apačioje Adomas Šiaučiūnas nuomavosi kambarį. Kartu su juo gyveno P. R. Šiaučiūnas, — kuris tada vargonininkavo pas kun. Šeštoką. Adomas rytais anksčiau išeidavo, o P. R., kaipo artistiško tipo žmogus, miegodavo ilgai. Augustas, turėdamas du revolverius, pradėjo rodyti man jų mechanizmą. Į mauzerį sudėjo 11 šovinių ir pradėjo užtvarą sukinėti. Aš įspėjau jį būti atsargesniu. Jis atsakė, kad jis su juo galįs ir nakties metu praktikuotis, taip jau esą įprasta. Vos tą ištarus, revolveris iššovė pro pat jo kojų į grindis. Man nieko tokio, o mano Augustui — visa revoliucija dingo. Tuojau mauzerį padėjo po šieniku, o šovinius supylė į kamodę. Nežinome, kas žemai mūsų atsitiko. Jei tie airiai gulėjo, tai galėjom jų vieną nušauti. Prasivėrėm duris, žiūrime į laiptus — niekas nė čirkš. Nedrąsiai žiūrime pro langą į gatvę, ar nesimatyti policisto. Nė jokio sąjūdžio. Šiek tiek atsipalkėję, nutarėm pavieniui išeiti į gatvę. Ryto metą, lyg nieko nežinodami išėjom anksti į darbą. Mūsų apatiniai gyventojai airiai, matyti, vėlai parėję, išsimiegoję, irgi išėjo į darbą. Apie 9 val. ryto, kai tarnaitė atėjo valyti kambarių, tai, uždegusi šviesą, pamatė, kad mūsų airių lovoje, ant pagalvės, plytgalis ir galę lovos iš lubų nudribusių kalkių. Pradėjusi šluostyti grindis, rado ir įstrigusią kulką. Tarnaitė nusigando, nes pamanė, kad mūsų kambaryje įvyko nelaimė ir kad kas nors nusišovęs. Šeimininkė buvo išėjusi į miestą, tai tarnaitė, žinodama, kad mes su pirmutinio aukšto gyventojais esame tie patys žmonės, įbėgo į Šiaučiūno kambarį aiškinti, kad kas nors negera esą atsitikę ant viršaus. Šiaučiūno jau nebuvo, bet lovoje dar gulėjo vargoninkas, kuris angliškai nemokėjo, bet tiek suprato, kad eina kalba apie šovimą ir kad tas šovimas yra įvykęs pas mus. P. R., nieko nelaukdamas, nusigandęs, šoko iš lovos ir ilgais naktiniais marškiniais vilkinąs, pasileido laiptais į viršų, tarnaitei pasakęs, "me fix". Kada tarnaitė, atbėgusi, atrakino duris, tai mūsų kambary nieko nepaprasto nerado, nes Augustas, dar vėlai vakare, gerai apsižvalgęs, mano padedamas, surišo šautuvus ir šovinius į skalbinių pundą ir išnešė. Mūsų šeimininkė mums nieko nesakė, bet mes jautėme, kad mums į darbą išėjus, mūsų kambarį gerokai iškratinėjo.

Po to įvykio, mūsų Augusto ūpas visai nukrito ir jis, neva mokslo reikalais, išsikėlė aukštyn į miestą, o mes, keletas parapijonų, susiradome šeimininkę ir nusikraustėm į lietuvišką Brooklyną gyventi.

Taip mano pustrečių pirmųjų Amerikos gyvenimo metų atsiminimai ir baigiasi.

(Pabaiga)

Dar vis tebetruks radijo lempučių

Karo Gamybos Vadyba pranešė, kad laike dviejų paskutiniųjų metų galima buvo patenkinti vos pusę radijo lempučių privataus pareikalavimo ir manoma, kad lempučių trūkumas tęsis iki praeis bent keli mėnesiai nuo Vokietijos ir Japonijos nugalėjimo.

Rašytojas Chilevičius, neseniai atvykęs iš Jeruzolimo, pasakoja, kad ten, viename viešbutyje, groja garsusis Hof meklerio vadovaujamas kauniečių orkestras.

DAUG PAŠAUKTŲ, BET MAŽA IŠRINKTŲ

Vienybės redaktoriaus sukakties proga

Daug pašauktų, bet maža išrinktų. Šis senas posakis tinka ir šių dienų žmonėms.

Aš atsimenu, kai mes prieš dešimtis metų, gyvendami tarp žmonių, ieškojome žmogaus. Ieškojome tokio žmogaus, į kurio rankas galėtume pavesti seniausią Amerikos lietuvių laikraštį Vienybę. Tuo tikėjomės nors laikinai išgelbėti Vienybės gyvybę. Tuo metu aplink Vienybę susispietę žmonės, (gal ir su gerais norais) "buvo pašauktі, bet nebuvo tam darbui išrinktі". Todėl mūsų seniausias Amerikoje perlas, laikraštis Vienybė, gulėjo mirties patale. Kad tuo metu prie Vienybės stovinčių tulų žmonių nebuvo tinkamai įvertinta mūsų gyvenime Vienybės vertė, parodo ir ši, tyčia paleista, dainelė: "Važiavom dieną, važiavom naktį ir privažiavom Vienybės galą." Gal ši "dainelė" tulų buvo mirštančiai Vienybei, pašaipos juokas, bet tikriems vienybiečiams tuo metu nebuvo juokai. Jie daug mėnesių dirbo dykai. Ne tik dirbo, bet ir savo sutaupas jos gelbėjimui sudėjo. Bet ir šitas pasišventimas nedaug padėjo. Vienybė silpnėjo ir reikalas vertė ieškoti žmogaus, žmogaus, kuriam būtų galima pavesti Vienybės redagavimą. Ir mes jį suradome. Suradome poeto Juozo Tysliavos asmenyje. Juozas Tysliava, perimdamas Vienybės redagavimą, sąlygą: paveskite man vienam Vienybės reikalus ir netrukdykite dirbti. Sutiko.

Ir jis mus nesuvylė. Jo mikli literatinė ranka ir gabus protas ne tik Vienybę pagydė iš ekonominės ligos, bet pavertė ją dienraščiu. Ir jei ne šis karas, šiandien Vienybė būtų dienraštis.

Dar daugiau. Ar budavo Vienybės istorijoje, prieš Tysliavos atėjimą tokių koncertų, tokių parengimų, kokius dabar surengia Vienybė, su Tysliava priešakyje? Sakysiu ne. Mes dar nepamirštame praeitų metų Vienybės didžiulio parengimo. Štai, jau artinasi šiemetinis, kuris įvyks vasario 4 d., Labor Lyceum salėje. Tolimiausios lietuvių kolonijos rengiasi dalyvauti. Kodėl? Todėl, kad niekas kitur tokio parengimo su tokia didžiule įdomia programa lietuviams netenka matyti. (Gal išskiriant Chicagos Margučio programus).

Aš čia parašiau trumpai, be jokių datų, tik taip sau, iš atsiminimų. Parašiau ne kad ką nors išgyrus, ar nupeikus, paženminus. Ne. Pažymėjau tik tą faktą, kuris mūsų gyvenime darbais yra įrodęs.

Taigi, daug pašauktų, tik ne visiems darbams jie yra išrinkti.

J. Šiaučiūnas

Juo daugiau bonų pirksite, juo daugiau ginklų

J. VAITULIONIS
PIRMAS LIETUVIS
Chiropraktas Gydytojas
307 GRAND STREET,
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: nuo 9 rytò iki 8 vak.
Šventadieniais susitarus

STANLEY TOLIUS
158 N. Main Street,
UNION CITY, CONN.
Tel.: Naugatuck 4864

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N.Y.

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6th Street
VALANDOS
8—10 ryte
1—2 popiet
6—8 vakare
Šventadieniais susitarus
Tel. Evergreen 8-9219

DR. BLADAS K. VENCIUS
499 Grand Street
(Dantų Gydytojas)
VALANDOS:
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel.: ofiso STagg 2-0706
Namų—JAmaica 6-3834

DR. A. PETRIKA
221 So. 4th Street
(DANTŲ GYDYTOJAS)
VALANDOS
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

KNYGŲ IR ŽOLIŲ SANDĖLIS

BIBLIJA. Knyga su 379 niais paveikslais ir paaiškinimais — $2.25
KANTIČKOS. giesmių knyga $2.25
PRALOTO Olašausko darbai ir nuopelnas su meilužės paveikslais 25c.
CELIBATAS. Koks gyvenimas nevedusių kunigų — 30c.
PEKLA. Kam ji reikalinga ir kur ji randasi su paveikslais — 30c.
SAPNŲ knyga, apdaryta su paveikslais — $1.25
GIRTUOKLIŲ Gadzinkos, linksmos dainos — 15c.
PAPARČIO Žiedas, jeigu jį turėsi, tai viską žinosi—apysaka — 20c.
SCHIMITAS Kunigas, papiovė savo meilužę ir į Hudson upę įmetė 15c.
RAKTAS Į gyvenimą, paimk šį raktą ir atidaryk slaptybių duris, o tu ten atrasi kalnus visokių laimių, turto ir meiliško gyvenimo — 75 c.
Sveikata ligoniams, knygutėj aprašoma apie 3500 visokių vaistų ir nuo kam jos tinkamos — 50c.
SALAMONO nosis knygutė — 15c.
APIE Saulę, Mėnesį ir Žvaigždes 10c.
DUKTĖ marių graži apysaka — 25c.
DUKTĖ gyvena pustytnėje — 25c.
NEUŽMOKAMAS Žiedas, graži apysaka — 25c.
KAPITONAS Velnias, 3 tomų knyga — $1.50
MIKALDOS pranašystės — 25c.
LENGVAS Būdas išmokt angliškos kalbos — 35c.
VIRĖJA. Kepėja ir Prezervuotoja, knyga su 450 visokių receptų dėl geros gaspadinės — $1.00
LYTIŠKOS ligos ir kaip apsisaugoti — 30c.
GUDRUS piemenukas, graži apysaka — 25c.
BURTININKAS ir Burtininkė — 25c.
ERODAS Boba ir velniškas tiltas 35c.
KARVĖS, nauda iš jų ir gardžių sūrių padarymas, su paveikslais — 25c.
ŽOLĖS ARBATOS FORMOJE.
NUO Nervų suirimo po — 85c.
Nuo Dusulio bei asthmos — 60c.
Nuo inkstų bei strėnų skaudėjimo 60c.
Nuo vandeninės ligos — 60c.
Nuo Cukrinės (diabetu) — 85c.
Nuo Vėžio ir venerinių ligų $1.25c.
Nuo skausmingų mėnesinių — 60c.
Nuo užsisenėjusio kataro — 85c.
Nuo nemalonaus kvapo iš burnos 85c.
Nuo kosulio bei kokliušo — 60c.
Nuo šlapinimosi miegant — 60c.
Nuo pataisymui vyriškumo — 85c.
Dėl suvalnijimo kietų vidurių — 60c.
TRAJANKA stambios šaknys — 60c.
Nuo nemiego ir nusilpnėjimo — 85c.
Nuo surūgusio pilvo (heart burn) 85c.
KAMPARO pakelis — 25c.
Nuo pleiskanų arba plaukų apsaugotojas — 60c.
GUMBALAŠIAI lietuviški — 50c.
DANTŲ lašai — 35c.
M. ŽUKAITIS,
333 Dean St., SPENCERPORT, N. Y.

ALLIANCE HALL
Restauranas ir Baras
Viena iš puikiausių lietuviškų svetainių
Tinkama vieta visokioms pramogoms.
Kasdien muzika ir šokiai.
ALLIANCE HALL
K. Buividas, sav.
197 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 4-6344

LIETUVIŠKA
ALUDĖ
KARŠTI UŽKANDŽIAI KASDIEN
Patogi vieta užėjimui su MOTERIMIS
RHEINGOLD Extra Dry Alus. — Didelis pasirinkimas visokių gėrimų
Juozapas Zeidat
411 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

NATIONAL BAKING CO.
DŪDOS DUONA
Duona, duona kasdieninė,
Ar kvietinė ar ruginė.,
Jei bandysi būt be duonos,
Būsi silpnas kaip aguona.
Todėl pirkdamas vištytę,
Nepamirški ir duonytės.
Jai ant stalo pirma vieta,
Ji maitina visą svietą.
12 Ashmont Avenue, Worcester, Mass.

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Įsteigta 1882 m.
Mūsų batų kokybė jau seniai yra žinoma lietuviams
DIŽIAUSIAS PASIRINKIMAS VISIEMS ŠEIMOS NARIAMS
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV. 7-2043

CHRONIŠKOS LIGOS
Odos ligos, silpni nervai, hemmoroidai ir kitos didžiosios žarnos (rectal) ligos, inkstų, puslės, vidurių netvarka, chroniškos votys viduriuose, nugaros skaudėjimai, bendras susilpimas ir reumatizmas. X-ray, kraujo iršlapumo ištyrimas užtikrina tikrą ligos nustatymą ir atatinkamą gydymą. Duodami įsvirkštimai kada reikalingi. VYRAI ir MOTERYS gydomi moderniškomis priemonėmis, greitam palengvinimui.
Visokios chroniškos ligos gydomos moksliškai
— Nebrangiai —
MEDIKALE EGZAMINACIJA $2.00
DR. L. ZINS (Įsteigta per 28 metus)
110 East 16th St., N. Y. arti Union Square
Valandos: 9 v. ryto iki 7 vak. Sekmad. 9 v. ryto iki 2 pp

COMPLIMENTS OF
SCHOLES BAKING, Inc.
V. LUKAS, Prop.

LIETUVIŠKA DUONA — Geriausia duona
532 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802
Mūsų duona pristatoma ir į kitus miestus.
Mūsų kepykloje galite gauti vestuvių, krikštynų, gimtadienių ir kitokių iškilmių pyragų

Lietuvos Nepriklausomybės Paskelbimo
27 METŲ SUKAKTIES IŠKILMINGAS

MINĖJIMAS!

Sekmadienį, VASARIO-FEB. 11 d., 1945 m.

Webster Hall,

119 East 11th St., New York City
PRADŽIA 3 VAL. POPIET

Kalbės Lietuvos Pasiuntinys POVILAS ŽADEIKIS, Latvijos Pasiuntinys A. BILMANIS, Estų Pasiuntinys JOHANNES KAIV ir kiti kalbėtojai.

Programoje dalyvauja SUE GRISKA-GRIŠKAITĖ, buvusi Philadelphijos Operos dainininkė, dabar dalyvaujanti New Yorko Miesto Operoje.

JUOZAS OLŠAUSKAS, pasižymėjęs dainininkas-artistas, skambins kanklėmis, suvaidindamas senovės lietuvių vaidilą.

"VAIDELYTĖS," šokėjų grupė iš Philadelphijos, vadovaujant Lillian Stilsonaitei-Antanavičienei, šoks tautinius šokius.

Pakviestas HARRISON-KEARNY VYRŲ CHORAS, kuriam vadovauja Jurgis Dirginčius.

Po programos šokiai. Gros A. JEZAVITO orkestras

Visi lietuviai, kuriems rūpi Lietuvos laisva ir nepriklausoma ateitis, dalyvaukite šiose iškilmėse. Gyvendami Amerikoje, laisvoje šalyje, pareiškime savo žodį kenčiantiems Lietuvos žmonėms, kurie, be abejo, neturės galimybės tarti laisvo žodžio šios brangios šventės proga.

Kviečia visus į kovą dėl Lietuvos laisvės.

NEW YORKO LIETUVIŲ TARYBA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Notary Public Tel.: STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
Notary Public Tel., Newton 9-4464

F. W. SHALINS
(ŠALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

RODZEVICZ FUNERAL HOME
P. RADZEVIČIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
402 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS 27 METŲ SUKAKTIES MINĖJIMAS

Rengia Amerikos Lietuvių Tautininkų Centras vasario 4 d., Labor Lyceum salėj

Kadangi vasario 4 d., Labor Lyceum salėje, Brooklyne, įvyksta tradicinis seniausio Amerikos lietuvių tautinio laikraščio, Vienybės, koncertas, todėl Amerikos Lietuvių Tautininkų Centras ta proga, nutarė atlikti savo patriotinę pareigą — paminėti Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 27 metų sukaktį.

Bus tam tikros, momentui ir dvasiai pritaikytos, ceremonijos, kurioms vadovauti yra pakviestas adv. Antanas A. Olis, Amerikos Lietuvių Vykdomojo Komiteto pirmininkas iš Chicagos.

Amerikos Lietuvių Tautininkų Centras ragina visus Lietuvos patriotus dalyvauti šiame minėjime, kuriam pasibaigus, bus progos išgirsti geriausią koncertinę programą, kokią New Yorko ir apylinkių lietuviai kada nors yra girdėję.

Ceremonijų pradžia 4 val. po pietų.

Amerikos Lietuvių Tautininkų Centras

A. S. TREČIOKAS,
pirmininkas

JUOZAS SAGYS,
sekretorius.

Populiarus Alice Stephens dainininkių trejetas. Evelyn Stankaitė (kairėj) Eleonora Krisčiūnaitė (dešinėj), Eleonora Puronaitė (vidury).

Šaltenio dovana dviem kareiviams

Negalėdamas dalyvauti Vienybės koncerte, kap. P. Šaltenis nupirko bilietus, kuriuos prašo perduoti dviem lietuviams kariams, tuo metu parvykusiems atostogų į Brooklyną. Taigi, du kareiviai, norį dalyvauti Vienybės koncerte, vasario 4 d., prašomi kreiptis į įstaigą arba koncerto metu prie kasos langelio.

Brooklyniečiams pažįstamas Viktoras Bekeris sveikina visus iš Belgijos, kur jis dabar yra karo tarnyboje.

Byanskas akompanuos Chicagos dainininkėms

Žinomas muzikas, Birutės choro vedėjas Chicagoje, Jonas Byanskas, kaip jau buvo pranešta, atvyksta kartu su Al. Steponavičienės dainininkėms, kurioms jis akompanuos Vienybės koncerto programoje, sekmadienį, vasario 4 d., Labor Lyceum salėje, Brooklyne.

Praeitą savaitę mirė du brooklyniečiai: Magdelena Serbentienė, 41 m. ir Jonas Azikauskas, 55 m. Laidojo Aromiskis.

Kaip važiuoti į koncertą?

Kaip jau visiems žinoma, vasario 4 d., sekmadienį, 4 val. po pietų, Labor Lyceum salėje, 949 Willoughby Ave., Brooklyne, įvyksta metinis Vienybės koncertas.

Kaip važiuoti į Labor Lyceum salę?

Važiuojantiems iš New Yorko, reikia imti BMT liniją iki Canal St., pakeisti į Jamaica El. arba Broadway Brooklyn, liniją ir išlipti Myrtle Ave. stoty. Iš Brooklyno ir Long Island važiuojant, reikia imti Jamaica El. iki Myrtle Ave. Išlipus Myrtle Ave stoty, reikia eiti iki 949 Willoughby Ave., kur įvyksta koncertas.

Koncerto pradžia 4 val. p. p.

Olis ir Byanskas atveža "lauktuvių"

Iš Chicagos pranešama, kad Olis su Byansku atveža "lauktuvių" brooklyniečiams. Juodu Vienybės koncerte, vasario 4 d., publikai yra paruošę vieną labai įdomų siurprizą. Visi bus nustebinti.

Ginkaus laiškas ir Lietuvos atstovo atsakymas

Šiuo siunčiu čekį Lietuvos reikalams. Tą dovaną Lietuvai sudėjo sekantieji Lietuvos draugai:

J. Smith, M. Menderis, J. Ginkus, M. Laurinas, adv. Kvarinskas, Dirgentienė, Urbonienė, Jaškaitienė, Kazlauskienė, Menderienė, Balkūnienė, Zinienė, Laurasaitytė, Urbonaitė ir Menderytė.

Dovana sudėta pas p. Menderį White Sulphur Springs. N. Y. atostogų metu.

Aukotojų vardu,

J. Ginkus.

LIETUVOS ATSTOVAS P. ŽADEIKIS ATSAKĖ:

Tamstos asmeniška čekį Lietuvos reikalams, kartu su aukotojų vardais gavau ir tariu Tamstai ir visiems kitiems Lietuvos reikalų rėmėjams širdingą ačiū.

Šių aukotojų asmeniškas mostas yra brangintinas ne tik dėl to, kad rodomas noras padėti bendriems Lietuvos žmonių reikalams, bet ir dėl to, kad tai liūdija tradicinę Amerikos lietuvių dvasią, jautrią ir prielankią, kuri trokšta vėl išvysti savo senąją tėvynę laimingą kaip buvo nepriklausomybės laikais.

Sausio 11 d. Domininkas ir Ona Vaicukauskai, 505 Ridgewood Ave., Brookylne, minėjo 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktį.

Joseph L. Smitrus žuvo vakarų fronte

Praeitų metų gruodžio 23 d. vakarų fronte, Belgijoje, žuvo štabo seržantas Joseph L. Smitrus, Juozo ir Elenos Smitrų, gyvenančių New Brunswick, N. J., sūnus.

Šią liūdną žinią tėvai gavo sausio 19 d., kai jų žuvusiam sūnui sukako 22 metai amžiaus.

Žuvusio kario sūnaus tėvas, Juozas Smitrus, yra buvęs Vienybės biznio vedėjas.

Dėl šios nelaimės, ištikusius mūsų skaitytojus, Vienybės įstaiga reiškia užuojautos jausmą.

Žuvo fronte

Iš Harrison, N. J. pranešama, kad praeitų metų lapkričio 8 d. vakarų fronte, Prancūzijoje, žuvo štabo seržantas Jonas Renčis, p-nios Renčienės sūnus.

Dainuos Vienybės metiniame koncerte

Ona Juozaitienė

Žinoma Chicagos dainininkė Ona Juozaitienė dalyvauja Vienybės koncerte, vasario 4 d. Ji dainuos populiarią ariją iš Carmen operos.

Christine Milerytė

Viena iš talentingiausių Alice Steponavičienės dainininkių, tik 19 m. amžiaus. Turi gražų lyrinį soprano balsą. Milerytė studijuoja muziką De Paul universitete. Neseniai turėjo sėkmingą koncertą Chicago Kimball salėje. Ji dainuos solo — Mano Deimantas (Žilevičiaus komp., Tysliavos žodžiai).

Maspetho žinios

Karys K. Zabelskis lankėsi pas savo tėvus, 61-38 56th Rd.

Ona Osteikienė buvo nuvykusi į New Britain, Conn. aplankyti sergančią Oną Balčiūnienę.

Buvo parvažiavęs aplankyti savo tėvą kap. Aleksandras Navickas.

Veronika Račelienė, 60-26-56 Drive, turėjo operaciją.

Antanas ir Frances Grigaliai, 64-01 56 Drive, susilaukė antros dukrelės.

Margareta Degulienė, kun. J. Balkūno sesuo, išvyko į Floridą.

Karys Juozas Tarnauskas, Elzbietos Tarnauskienės sūnus, lankėsi namie.

Ona Janavičienė, 59-33 71 St., serga. Gydoma namie.

Ona Grunskienė, 58-24 57 Rd., savo vyrui padovanojo antrą sūnų.

Gudvilai išvyko į Floridą.

Stroliai, Jonas ir Marijona, 45-12 63 Place, nusipirko namus.

Rose Stumbrytė, 60 Norman Ave., ištekėjo už Al. Vinckaus.

Lietuvių namų savininkų veikla

Sausio 19 d. Urbonienės ir Andersono salėje, 950 Jamaica Ave., Brooklyne, įvyko Didžiojo New Yorko lietuvių namų savininkų organizacijos metinis susirinkimas, kuriame išklausyta valdybos pranešimai, priimta visa eilė rezoliucijų įvairiais namų savininkų reikalais ir išrinkta visiems metams draugijos valdyba iš sekančių asmenų: pirm. J. P. Mačiulis, vicepirm. J. J. Sherry (Šervytis), sekr. ir legaliu patarėju adv. Cl. Vokietaitis, ižd. P. Mačys, fin. rašt. J. Dobrovolskis. Direktoriatan išrinkta: Pius Šalinskas, M. Pelkus, A. Briedis, V. Pūkas, M. Šeškas, P. Tamas, J. Simanaitis, S. Steckis, T. Repšys ir T. Lisajus.

Iš valdybos raportų paaiškėjo, kad organizacija turi 284 narius ir apie $150. išdė pinigų. Pereitais metais paaukojo Amerikos Raudonajam Kryžiui $87.50. Išreikšta padėka p. Staniui, mėsos krautuvės savininkui, Ridgewoode, už gražią auką Raudonojo Kryžiaus naudai parengimui.

Šių metų spalių 7 d. sukaks 10 metų nuo įsikūrimo lietuvių namų savininkų organizacijos. Dešimtmečio paminėjimui, suruošti pramoga su atitinkama programa yra išrinkta komisija: R. Janulienė, A. Paškauskienė, J. J. Sherry, V. Pūkas ir J. P. Mačiulis.

Ona Baltramaitienė, Elizabeth, N. J., savo sūnui, Kaziui V. Baltramaičiui, jo gimtadienio proga, užrašė Vienybę metams.

Aldona Rakauskaitė ir Genovaitė Mačytė

Šios jaunos dainininkės Vienybės koncerte, vasario 4 d., dainuos duetus. Aldona Rakauskaitė yra buvusio Vienybės pirmininko, B. J. Schegaus giminaitė. Jos motina — ilgametė Vienybės skaitytoja. Genovaitė Mačytė — sopranas dainuos ir keletą solo dainų.

Lankėsi

Lankėsi Jonas Šneideraitis, Vienybės skaitytojas, parvyko trijų savaičių atostogoms. Ta proga, Jonas aplankė ir mūsų įstaigą ir užsimokėjo prenumeratą. P-nia Šneideraitienė, Jono žmona, gyvena Brooklyne.

Vaiginis pirko didelį namą

Vienybės skaitytojas Vincas Vaiginis, kuris, kartu su vienybiečiu A. Matuliu, turi vieną iš didžiausių siuvyklų Brooklyne, nusipirko didelį net 24 šeimynų, namą Woodhaven, N. Y.

Maspetho Moterų Klubo susirinkimas

Maspetho Lietuvių Piliečių Klubo Moterų skyriaus susirinkimai būna kas antrą trečiadienį, kiekvieną mėnesį. Ateinantis moterų sisirinkimas bus vasario 14 d. 8 v. v. Klubo patalpose, 60-39 65 Drive, Maspeth, N. Y.

Elz. Revukienė.

Pataisa

Gerb. Redaktoriau:

Pereitame Vienybės n. mano straipsnyje yra įsibrovusi klaida.

Maloniai prašau pataisyti.

BALF Newarko skyr. susirinkimas įvyks š. m. vasario 2, o ne vasario 21 d. kaip yra atspausdinta.

Su pagarba,

I. M. Grybaitė

Nauji skaitytojai

Šiomis dienomis Vienybę užsirašė šie nauji skaitytojai:

S. Lukošienė, Huntington, L. I.

O. Urbaitienė, Brooklyn, N. Y.

E. Ambrose, Brooklyn, N.Y.

J. Baltrush, Orient, L. I.

M. Gieba, Irvington, N. J.

A. Miller, Brooklyn, N. Y.

W. Yusievich, Branford, Conn.

A. Jaudžemis, Waterbury, Conn.

V. Backis, Brooklyn, N. Y.

K. Garban, Brooklyn, N. Y.

F. Rimkus, Alamenda, Cal.

St. Mary's Mission, Chicago, Ill.

J. Adomaitis, Albany, N. Y

J. Butvilas, Brooklyn, N. Y.

J. Dičkus, Maspeth, L. I.

A. Kruger, Elizabeth, N. J.

Sveikiname naujuosius Vienybės skaitytojus.

Darbininkų užuojauta Šalaviejų šeimai

Užpereitą antradienį Šalaviejaus siuvyklos darbininkai išreiškė užuojautą savo darbdaviui, gavusiam žinią, kad jo sūnus Algirdas Šalaviejus yra žuvęs vakarų fronte, Belgijoje. Visi šapos darbininkai, sustoję, penkių minučių tyla pagerbė žuvusio jauno kario ir buvusio bendra darbio atminti. Siuvyklos darbininkų čermonas Jonas Jusaitis, visų vardu, pasakė trumpą kalbą, ir pareiškė užuojautą Panui ir Emilijai Šalaviejams, kaip ir jų dukteriai, netekusiams savo mylimo sūnaus ir brolio.

Algirdas Šalaviejus buvo pavyzdingas lietuvis, baigęs aukštąją mokyklą, prieš išeidamas į karo tarnybą, dirbo savo tėvelio šapoje, vesdamas biznio knygas. Jis buvo visų darbininkų mylimas vaikinas. Nenuostabu, kad darbininkai net apsiverkė, išgirdę šią liūdną žinią.

Ilsėkis ramiai, Algirdai, Eu ropos žemėje, kritęs kovoje dėl tautų laisvės ir demokratijos.

K. P.

Nauja moterų klubo valdyba

Sausio 10 d. Maspetho Liet. Pil. Klubo Moterų Skyrius turėjo metinį susirinkimą, kuriame įvyko valdybos rinkimai. Išskyrus dvi naujas, visos kitos valdybos narės buvo perrinktos kitam terminui. Dabartinės valdybos sąstatas: M. Tamašauskienė, pirmininkė Ona Kulienė, vicepirmininkė (vietoj Pažūsienės) S. Brokartienė, fin. sekr., Raizienė, protokolų sekr., A. Jocienė, kasininkė, M. Budrikienė, tvarkdarė, E. Revukienė, korespondentė.

Klubo moterų susirinkimai esti kas antrą kiekvieno mėnesio trečiadienį, 8 v. v. klubo patalpose, 60-39 56 Drive. Šia proga, Maspetho moterys kviečiamos įsirašyti į mūsų klubą.

E. R.

Sausio 21 d. buvęs brooklynietis dainininkas Wm. F. Blakus (Bill Blake) apsivedė su Scherba iš Bridgeport, Ct.

Laidotuvininko Pijaus Šalinsko sūnus, Juozas, šiomis dienomis garbingai paleistas iš kariuomenės.

Brooklynietis Antanas Ratkus šiomis dienomis atidarė naują užeigą, 427 Wilson Av.

TARZANAS IR TARZELĖ

Edgar Rice Burroughs.

Laimei, Tarzelė pastebėjo savo persekiotoją pirma, negu jis pastebėjo Tarzelę. Ji tuojau pasiskubino įsilipti į medį, kad iš čia galėtų sekti jo žingsnius. Tarzelė gerai žinojo, koks pavojus jai gresia.

Staiga jos širdis užsidegė pykčiu ir ji iššoko iš medžio šale einančio priešo su šautuvu. Ji norėjo apsidirbti su savo priešu pirma, negu jis galė padaryti ką nors pikto laukinei merginai.

Bet ginkluotas žmogus, išgirdęs lapų šlamėjimą, instinktyviai atšoko atgal ir pamatė tai, ko jis, bent tuo tarpu, nesitikėjo pamatyti. Tokiu būdu Tarzelei nepasisekė užpulti savo persekiotojo.

Baisiai nusigandęs, ginkluotas vyras sušuko ir iškėlė aukštyn savo šautuvą, paruoštą šovimui. Tarzelė, supratusi padėtį, pakeitė taktiką ir nuolankiai pažvelgė į priešą, pasiruošusį šauti.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numery